

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej po południu z wyjątkiem niedziel i dni świąt cywilnych.

BIURA REDAKCJI I EKSPEDYCJA ul. Chorążczyzna 31.
ADMINISTRACJA ul. Podwale 3. — Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Chorążczyzna 31, w biurze dzienników S. SOKOŁOWSKI I SKA Jagiellońska 7, w biurach dzienników i trafikach. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Kosto P.K.O. Nr. 141.600.
Telefon Redakcji Nr. 178. — Telefon Administracji Nr. 73.

Cena egzemplarza
w miejscu
i na prowincji

40 ML

PRENUMERATA:

we Lwowie bez dostawy	850 — Mk.
we Lwowie z dostawą	950 — Mk.
z przesyłką pocztową w Polsce	980 — Mk.
z przesyłką pocztową w innych państwach	1600 — Mk.

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwale 3, w godzinach od 8—2 i 5—7 i biuro S. Sokółowski i Ska ulica Jagiellońska 7.

Na kresach wschodnich.

Stosunki oświatowe, narodowościowe i wyznaniowe.

Tow. Straży Kresowej znakomite oddaje usługi gruntownym badaniem stosunków na Kresach. Wyniki pracy tej przedstawiane są od czasu do czasu w referatach, które należałoby podawać do powszechnej wiadomości. Z najnowszego takiego referatu świeżo podaliśmy już ustęp o administracji państwowej na kresach, dziś podajemy inny, nie mniejszej uwagi godny ustęp.

Szkolnictwo na terenie wojew. wsch. ilościowo z roku na rok wykazuje pewien postęp, jakościowo jednak rozwija się bardzo powoli. Przyczyną tego brak wykwalifikowanych nauczycieli. Jaskrawą ilustrację powyższego stanu daje pow. dziśnieński. Na około 160 szkół w pow., 60-ciu nauczycieli posiada zaledwie dwuklasowe wykształcenie, większość ukończyła zaledwie 4, a tylko jednostki posiadają świadectwo ukończenia 6-ciu klas.

Element nauczycielski polski jest przeważnie napływowy z innych dzielnic. Nawet w seminarjach nauczycielskich przeważa młodzież niemiecka. Tak np. w kobryńskim seminarium naucz. przeważna część wychowawców pochodzi z Michowskiego.

Ludność w stosunku do szkolnictwa wysuwa szereg zadań, które w drobnej tylko części są uwzględniane. Godząc się całkowicie na szkolnictwo polskie, pragnie jednak mieć wykład religii prawosławnej, oraz jednego z języków miejscowych jako przedmiotu obowiązkowego. Ostatnie to zadanie tłumaczy na korzyść języka rosyjskiego, zgodzi się jednak chętnie na języki białoruski lub ukraiński.

Zadania szkół z językiem wykładowym nie-polskim zdarzają się stosunkowo rzadko. Dzieje się to najczęściej pod wpływem agitacji. Np. w powiecie Dziśnieńskim jeden z księży prowadził usilną agitację za szkoła białoruską. Pozyśkał też dla tej myśli część rodziców i wniósł odpowiednie żądanie do władz szkolnych. Protest dopiero większości rodziców zapobiegł wprowadzeniu szkoły białoruskiej w miejscowości o przewadze ludności polskiej.

Oświata pozaszkolna jest całkowicie niemal zaniedbana. Władze szkolne nic w tej dziedzinie nie robią. Przyczyną tego jest przeciążenie pracą inspektorów szkolnych. Społeczeństwo też mało się interesuje powyższą sprawą. Wieś jest tu całkowicie pozostawiona sobie. Jedynie Zw. Młodz. Wiejsk. podejmują w szeregu powiatów prace kult. ośw. Walczą jednak wciąż z trudnościami finansowymi.

Stosunki narodowościowe na terenie woj. wschodnich pozostają niemal całkowicie poza wpływem Rządu. Do dziś Rzpta nie uczyniła nic, by inicjatywę w tym kierunku wziąć w swoje ręce. Nie doprowadziła nawet do ujednostajnienia na całym terenie stosunku administr. do ludności niepolskiej. Nie jest też w dostatecznej mierze utrzymywany kontakt z białor. i ukraińsk. ugrupowaniami politycznymi.

Społeczeństwo polskie również zaniedbuje te sprawy. Skutkiem tego jesteśmy niemal całkowicie odseparowani od ruchów narodowościowych

Z Rady Ministrów.

Warszawa. (PAT). Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 24. bm. przyjęła projekt ustawy w przedmiocie mienia skarbu państwowego na obszarze b. Austro-Węgier, wniosek p. Ministra skarbu o rozciągnięcie na polski Spisz i Orawę mocy ustawy o państwowych podatkach bezpośrednich, wniosek Min. spraw wojskowych w

sprawie uposażenia wojskowych, powołanych do czynnej służby wojskowej, oraz wniosek p. Min. skarbu w sprawie przyznania emerytowanym funkcjonariuszom państwowym, tudzież wdowom i sierotom zasiłku.

Pozatem Rada Ministrów załatwiła szereg spraw natury administracyjnej.

Przygotowania do wyborów.

Wilno. (PAT). 23. W związku ze zbliżającym się okresem przedwyborczym, czynione są w urzędach administracyjnych energiczne przygotowania w kierunku skompletowania aparatu wyborczego, oraz ujednostajnienia pracy. W urzędzie delegata Rządu utworzony został specjalny referat wyborczy, który objął p. Monkiewicz, były kierownik oddziału prasowego przy centralnym Komitecie wyborczym w okresie wy-

borów do Sejmu wileńskiego. Od kilku dni dokonuje się spis wyborców, który ma być wykończony do 8. września. W najbliższych dniach ogłoszony będzie podział ziemi wileńskiej na obwody głosowania i podane będą adresy lokali wyborczych. Organizacje polityczne złączone w poszczególne grupy, rozpatrywały sprawę kolejności kandydatów. Rozpoczęto również agitację przedwyborczą.

Z Gdańska.

Gdańsk. (PAT). Wczoraj komendant eskadry fińskiej urządził na statku przyjęcie. Generalny komisarz Rzeczypospolitej Polskiej Pluciński ku wielkiemu swemu ubolewaniu z powodu odbywania licznych konferencji w związku z wyjazdem swym do Genewy, nie mógł osobiście przybyć i wysłał w zastępstwie swym komendanta Witkowskiego i sekr. Morawskiego. Przyjęcie miało charakter bardzo serdeczny.

Gdańsk. (PAT). Dziś wieczorem generalny komisarz Rzeczypospolitej p. Pluciński odjechał

do Genewy, gdzie uczestniczyć będzie w obradach Ligi Narodów w sprawach dotyczących Gdańska. Ze strony miasta Gdańska wyjechali prez. senatu Sahm, senator dr. Volkmann.

Gdańsk. (PAT). Do Gdańska przybyli członkowie towarzystwa francuskiego przemysłowo-handlowego pp. La Roche, Rauter i Strauss, którzy mają rozpocząć rokowania w sprawie przejęcia stoczni w Gdańsku przez konsorcjum zagraniczne.

wewnątrz Rzplitej i pozbawieni możności wpływania na ich kierunek i rozwój.

Stosunki między poszczególnymi grupami narodowościowymi na terenie wojew. wsch. układają się poprawnie. Istnieją jednak jeszcze pewne wzajemne uprzedzenia. Zaznacza się to przede wszystkim przy współpracy w radach gminnych i w dywulizacji w życiu gospodarczym. Ludność polska na wszystkich niemal placówkach uzyskuje procentowo większą reprezentację niż ze stanu ilościowego przypadać jej winno, często jednak jest przegłosowywana przy rozpatrywaniu pewnego konkretnego zagadnienia. Np. w powiecie brzeskim czynniejszy udział w pracach stow. roln. handl. brali z wyborów Polacy, gdy jednak wyłoniła się sprawa wydelegowania przedstawiciela do komisji pomocy rolnej, ludność miejscowa wybrała Białorusina, choć byli poważni kandydaci Polacy.

W związku z ruchem kolonizacyjnym i osadniczym ostatnich 2 lat. wzmógł się znacznie antagonizm w stosunku do napływających z innych dzielnic. Antagonizm ten obejmuje zarówno ludność białor. i ukraińską, jak i polską.

Ruch białoruski. Ogniskiem polityków jest w dalszym ciągu Wilno, ogniskiem ruchu samego raczej powiaty pograniczne, choć i tam ruch nie jest silny. Ogół ludności nie rozumie jeszcze tego ruchu, skutkiem czego chętnie widzi

na terenie organizacje polityczne polskie. Mimo to ruch białoruski, jako podtrzymujący odrębność lokalną, czyni pewne postępy na całym terenie. Nawet w powiatach bielskim, białostockim, a specjalnie sokólskim w ciągu ostatniego roku wypłynął. Również północne gminy pow. grodzieńskiego i wschodnie wołkowyskiego są terenami tego ruchu.

Politycy białoruscy są w dalszym ciągu skłóceni. Zwolennicy rządu Lastowskiego, znaleźli pewne oparcie w b. wojskowych białoruskich, którzy zajmując się obecnie handlem z Rosją, utrzymują żywy kontakt z Mińszczyzną, a w granicach państwa z terenami pogranicznymi, zwłaszcza na odcinku Radoszkowice-Królewszczyzna, gdzie przez pewien czas organizowały się bandy białoruskie „Zielonego Duba”.

W łonie Komitetu Narodowego Białoruskiego ostatnimi czasy doszło do ostrych walk na tle stosunku do Polski. Prezes jego Jeremiec, oraz część członków komitetu, bardziej pojednawcza w stosunku do Polski, zostali przegłosowani przez ludzi stojących bliżej rządu Lastowskiego.

Upadł też ugodowy ruch Aleksiuka po nieudanych próbach przeprowadzenia swych posłów do Sejmu wileńskiego i wiazaniu się z Tuskim. Związkiem Kresowym. Równocześnie niemal z tem kilku ludzi z Mitkiewiczem na czele pożyliło próbę zorganizowania nowej grupy białor.

ruskiej — Bezpartyjnych Białorusinów Aktywistów. Pewne oparcie znalazła ta grupa w północno-zachodnich powiatach, oraz w pow. stołpeckim.

Poza tem na całym terenie spotyka się szeregi działaczy i inteligentów białoruskich, nie związanych, lub tylko luźno związanych z poszczególnymi grupami politycznymi. Do nich zalicza się większość księży białoruskich. Znaczna ich liczba znajduje się w Wileńszczyźnie i w powiatach korytarza Grabskiego.

Ruch ukraiński na Wołyniu organizuje się b. szybko. Ośrodkami są Kowel i Włodzimierz, a przedewszystkiem Krzemieniec. Tu dookoła związku kooperatyw, na którego czele stoi Panikiewicz, ruch jest najbardziej w stosunku do Polski pojednawczy, jakkolwiek nie traci nic ze swego odrodzicielskiego charakteru. Na terenie Włodzimierza, szczególnie południowych gmin powiatu, pewne wpływy uzyskali Ukraińcy galicyjscy. Ruch ukraiński na Wołyniu w ciągu ostatniego roku przeszedł pewną ewolucję. Pod wpływem mianowicie niezdecydowanej polityki Rządu i zamiedbania ze strony społeczeństwa polskiego, czynniki polsko-ukraińskie przeszły do widocznej rezerwy lub opozycji w stosunku do państwa.

Ogół jednak ludności ukraińskiej zasadniczo nie zmienił swego lojalnego stosunku. W dalszym ciągu wiąże wiele nadziei z przynależnością do Rzpltej i nie szuka form państwowego bytu poza nią. Wyraźnie natomiast opozycyjnemu jest usposobienie w stosunku do dzisiejszych rządów.

Ruch litewski jest raczej markowany na terenie Wileńszczyzny przez czynniki polityczne litewskie. Wśród ludności litewskiej dają się zauważyć pojednawcze tendencje. Przejawem tego był np. znany adres do Sejmu wileńskiego. Nieco bardziej zastrzone są stosunki na terenie Suwalszczyzny.

Żydzi pogodzili się już z faktem istnienia Państwa. Z tego też względu często czynią próby porozumienia się z pewnym odłamem społeczeństwa polskiego. Np. w Brześciu i Łucku robili próby zbliżenia się do Rad Ludowych, w Prużanach i Kobryniu do Tow. Straży Kresowej itd.

Wewnętrznie są rozbiegi, a poszczególne obywateli: ortodoksi, sioniści, komuniści itd., zwalczają się z całą bezwzględnością. Żadna z tych grup nie ma widocznej przewagi.

Rosjanie licznie rozsiadli po kresach prowadzą wszędzie agitację przeciw Polsce. Mają też szereg skupień, jak Baranowicze, Pińsk, Równo itd. Utrzymują między sobą żywy kontakt i porozumiewają się z Warszawą. Mają poparcie części duchowieństwa prawosławnego. Agitacja ich jest najbardziej niebezpieczna i trudna do wykrycia, gdyż przybiera nierzadko różne formy.

Stosunki religijne uległy w ostatnich czasach znacznemu uspokojeniu dzięki energicznej postawie władz administracyjnych. Odbieranie cerkwi drogą gwałtu podburzonej ludności miejscowej, jak to miało miejsce swego czasu na Chełmszczyźnie, oraz w pow. brzeskim i słonimskim, ustalo.

Mimo to agresywność duchowieństwa katolickiego, jak np. księdza dziekana Sporskiego w Wołkowyskim, jest widoczna w dalszym ciągu. Ludność prawosławna w wielu miejscowościach uskarża się na to. Np. w Dunilowiczach prawosławni są pozbawieni cerkwi, gdy tymczasem odebrany prawosławnym kościół stoi pustkami, a nabożeństwa odbywają się w innym kościele. Duchowieństwo prawosławne na Wołyniu chętnie podaje się za Ukraińców i bierze czynny udział w ruchu narodowościowym. Na północy tylko część zdeklarowała swą przynależność białoruską. Spotykamy też wśród duchowieństwa tego najrozmaitsze elementy, począwszy od lojalnych względem Państwa Rosjan, jak np. dziekan Żukowski w Brześciu, a skończywszy na działaczach rosyjskich; wrogich Państwu, typu ks. Kotara w Wołkowysku.

Przelewanie z próżnego w próżne.

Rokowania delegacji mocarstw w Berlinie nie różą pomyślnego wyniku. Widać to już sądz. że delegacja ujrzała się zmuszona ścieśnić swą misję i tentować na razie prowizoryczne tylko ustalenie warunków, pod jakimi Niemcy uzyskać miałyby moratorium. Uregulowanie problemu reparacyjnego miałoby nastąpić dopiero późną jesienią.

W tem przewlekaniu widać wyraźną rolę polityki angielskiej. Nie osiagnawszy celu, wyswobodzenia Niemców z matni, dorzuciła szukać teraz innej drogi dla postawienia na nowo i stała się osiągać zwłokę w ostatecznym załatwieniu sprawy. Stąd owo przelewanie z próżnego w próżne.

Niemcy, zamiarkowawszy, co się święci, usiłują wy uzyskać tę koniunkturę. Głównie już prawie godzą się na zastawy, jednak proponują inne a nie te, których żąda Francja. Ozwycięście propozycja wy-

maga przedudjowania przez koalicję, zatem podstawą do dalszego matactwa już gotowa.

Co do Francji, to oświadczyła ona, że jeśli Niemcy nie dostarczą odpowiednich zastawów, to rząd francuski wystąpi z całą energią.

Zdaje się, że to oświadczenie nie wzmocniło Londynu, gdyż przy Downing Street okazują kwaśną minę. Pozaawszy w Londynie ustepliwość Thunisa, zwrócono się do niego z prośbą, by próbował zarządzić nową konferencję międzysojuszniczą. Obyłaby się ona w drugiej połowie października.

Konferencje w Berlinie toczą się wśród tego w dalszym ciągu. Wczoraj Mauclair i Bradbury konferowali z ministrem skarbu Hermesem, widocznie jednak nic nie wykonali, gdyż o rezultatach głucho.

Bitwa warszawska.

(Szkic historyczny.)

OBRONA I. ARMII.

(VIII.) I. Armia składa się z następujących

jednostek: 8, 10, 11, 15, 19 dyw. piech. i 7 bryg. rezerwowa o trzypułkowym składzie.

Przedmoście wzmocnione dwoma kolejnymi liniami obronnymi, na których zbudowano okopy z rzęrami drutów. 43 baterie pozycyjne wzmocniły obronę; kompania czołgów w dyspozycji Dłwa.

Dr. K. Sochaniewicz.

3)

Zwrot archiwów i mienia kulturalnego Polsce przez Rosję.

(Ciąg dalszy.)

Te zmiany polityczne przyniosły częściowy powrót archiwów państwowych do Warszawy, a w szczególności t. zw. Metryki koronnej, która stała się podstawą obecnego archiwum głównego. Przeszła przez ziemie polskie burza wojen napoleońskich i dokonała zniszczeń na polu gospodarczym i kulturalnym. To też ówczesne społeczeństwo polskie, świadome poniesionych strat, rozwinęło akcję ratowniczą archiwaliów, aktów, książek i muzealiów. Pracowały nad tem ówczesne czynniki urzędowe (tj. władze księstwa warszawskiego i Królestwa kongresowego), a także jednostki prywatne, wychowane jeszcze w tradycjach wolności i rządów artystycznych ostatniego króla polskiego. Nowe stosunki polityczne wytworzyły nowe ramy organizacji władz administracyjnych, sądowych, skarbowych itd. Powstały nowe ogniska oświaty w Warszawie, Wilnie i Krzemieńcu. Na polu archiwistyki zaprzestął rząd rosyjski bezplanowej akcji wywozowej i we własnym interesie usiłował stosować zasadę racjonalnej centralizacji lokalnej.

W liście strat w okresie przejściowym czasów napoleońskich należy wymienić gabinet numizmatyczny ks. Radziwiłłów w Nieświeżu; w roku 1813 zabrał go stamtąd admirał Cziczagow. Liczył on 13.356 monet, w tem 456 złotych i 11.775 srebrnych. Lista strat okresu przejściowego jest nader szczupłą — można nawet powiedzieć, że bilans tego okresu jest bezwzględnie dodatni, bo zaznaczył się powstaniem i rozwojem szeregu nowych bogatych kolekcji. Nową serię konfiskat przyniosły dopiero czasy po powstaniu listopadowym 1830—31 r. Zdobywca Warszawy z roku 1831 Paskiewicz stał się godnym naśladowcą Suworowa.

Wywłaszczanie Królestwa kongresowego z archiwów i mienia kulturalnego w okresie po powstaniu 1830—31 przybrało nowe formy, związane z koncepcją polityczną tak zwanego statutu organicznego z roku 1833, który wbrew postanowieniom traktatów kongresu wiedeńskiego, zniszczył autonomiczny ustrój „Królestwa Polskiego”. A więc niszcząc autonomiczne urządzenia kraju, centralizowano zarząd tegoż w Petersburgu. — W związku z tem przenoszono archiwa i registry z kraju do władz centralnych. W ten sposób akta Komisji edukacji narodowej, mieszczące się w Krzemieńcu i w Wilnie, rozdzielono w r. 1833 między Petersburg, Moskwę i Kijów. Wywieziono w głąb Rosji akta i archiwa orderów polskich Orła Białego i św. Stanisława, przekształcając je równocześnie na ordery rosyjskie; to samo zrobiono z Heroldią Królestwa Polskiego, Archiwum dóbr polskich koronnych, Archiwami metropolitów grecko-unickich, Archiwami zarządu duchownego Królestwa, A. Banku polskiego, A. Księstwa Łowickiego itd. Co z konieczności musiało zostać na miejscu, centralizowano w Warszawie i na prowincji, względnie oddawano na łup nieumiejętnej gospodarki czynowników rosyjskich.

Zniszczeniu autonomicznych podstaw życia narodowego po roku 1830—31, a pogłębionych po powstaniu 1863—64, towarzyszyły serie konfiskat materialnej i moralnej natury. Skonfiskowano bowiem po powstaniu 1830—31 na Litwie 2.880 majątków w byłym Królestwie Kongresowym, 3.600 majątków ziemskich, będących własnością szlachty polskiej. Dobra skonfiskowane służyły bądź jako nagroda dla dostojników rosyjskich, bądź były przedmiotem parcelacji między chłopów rosyjskich z głębi Rosji sprowadzanych.

Celowy i świadomy ten proceder połączony z masowym wysiedlaniem na Sybir, miał przynieść zniszczenie narodowości polskiej na tych ziemiach, względnie rusyfikację tego kraju.

Rząd rosyjski wiedząc o tem, że oświata i zabytki kultury są dzwignią moralną, podtrzymującą świadomość narodową, wprowadzając język

rosyjski do urzędów i szkół, starał się zniszczyć ośrodki polskości i kulturę, wzniezione pracą narodu na gruzach państwa, z resztek, które przetrwały burzę lat 1772—1815. Uległa zatem konfiskacie biblioteka publiczna (uniwersytecka) w Warszawie, ostatecznie uformowana w r. 1818, a licząca 150.000 tomów i 3.000 rękopisów. Skonfiskowano też i wywieziono bibliotekę i zbiory Towarzystwa (królewskiego) Przyjaciół nauk w Warszawie na wyraźny rozkaz cara Mikołaja I. Przyjechali w tym celu urzędnicy ces. publ. biblioteki w Petersburgu Popow i Krassowski już w lutym 1832 r. i wywieźli z biblioteki publicznej 91.220 książek i rękopisów; z biblioteki Tow. Przyjaciół nauk 26.505 ksiąg i 364 rękopisów, które otrzymała biblioteka publiczna w Petersburgu. Dodać trzeba, że w r. 1868 po skasowaniu Akademii duchownej warszawskiej wywieziono bibliotekę tejże Akademii, licząca 15.000 tomów, która rozdzielono między ces. publ. bibliotekę i bibliotekę rz. k. Akademii duchownej w Petersburgu. Łupem rosyjskiej zachłanności padł zbiór sztychów Stanisława Augusta, jedna z największych ówczesnych kolekcji tego rodzaju w Europie, który pomnożony zbiorami Potockiego, ks. Sapiehy, gen. Dąbrowskiego i Tow. Przyjaciół nauk, stanowiący własność biblioteki publicznej warszawskiej, liczył 110.309 sztuk rysunków i sztychów w 1.277 tekach. Losy sztychów podzielili znajdujące się w zbiorach Tow. przyjaciół nauk obrazy, rzeźby, blachy miedziorytnicze, drzeworyty, pieczęcie, portrety, cudowna kolekcja broni (dar twórcy legionów we Włoszech gen. J. H. Dąbrowskiego, liczący przeszło 500 sztuk), oraz gabinet monet i medali Uniwersytetu warszawskiego, liczący 18.113 sztuk, w tem 924 złotych i 12.794 srebrnych monet; zbiór monet Tow. przyjaciół nauk, liczący 1.336 sztuk. Dostało się to w posiadanie Akademii sztuk pięknych w Petersburgu, obserwatorium astronomicznego w Pułkowie, Ermitażu, w Petersburgu, Orużejni Palaty w Moskwie itd.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

13. sierpnia, ugrupowanie 1. Armji na wygląd następujący: w pierwszej linii od lewego skrzydła stoi 7. bryg. rezerwowa, połowa S. dyw. piech., 11 dyw. piech. i 15 dyw. piech.

W odwodzie 10 dyw. piech., 19 dyw. piech. i połowa 8 dyw. piech.

Nieprzyjaciel wprowadza do boju III i IIII armje.

XVI. nacierając na obu stronach szosy brzeskiej, ma 14. sierpnia zająć Pragę od Wschodu.

III. Armja naciera wzdłuż szosy Białostockiej, z manewrem prawego skrzydła od Narwi przez Dębe i Zegrze.

Walka zaczyna się w nocy z 13. na 14. sierpnia. Linja wszędzie utrzymana z wyjątkiem Radzyna, który zostaje zajęty przez nieprzyjaciela.

W ciągu dnia 19 d. p. wprowadzona w bój odbiera przejściowo Radzyna, lecz odrzucona przeciwnatarciem cofa się na drugą linię obronną, gpuszczając nawet niektóre jej punkty. Wieczorem patrole nieprzyjacielskie podchodzą do Pragi; gen. Latinik przywołuje 10 dyw. p.; znajdując się zadaleko, nie zdąży ona na czas.

15. sierpnia jednak położenie się poprawia. 19 dyw. p. chce powetować swą poprzednią porażkę, rusza ponownie do natarcia, wsparta kilkoma czołgami. Radzyna zostaje odzyskany. Wściekłe uderzenia wojsk czerwonych już go nie wydrą obronie! 10 d. p. naprawia położenie na odcinku północnym. W końcu dnia wszystkie pozycje są utrzymane. 16. sierpnia panuje względny spokój — kończy się już walka obronna. Nadchodzi chwila, gdy oddziały obrony przejdą z kolei do natarcia.

17. sierpnia, 15 dyw. piech. wyrusza ze swych pozycji poprzedzając czołgami w kierunku na Mińsk Mazowiecki, gdzie ma nastąpić połączenie ze skrzydłem 4. Armji. Na jej czele idzie gen.

Haller, ciało dyplomatyczne, misje koalicyjne dziennikarze wszystkich krajów. Nieprzyjaciel nie wytrzymuje naporu. O godz. 18-tej 15 dyw. p. zdobywa Mińsk Mazowiecki, gdzie spotyka się z 14 dyw. piech.

„Epizod Radzyna” i wyjście nieco teatralne 15 dyw. syntetyzują bitwę pod murami Warszawy. Można stwierdzić, że zarządzenia obronne były powzięte logicznie, a nawet że były one sprawdzane przez ekspertów wysokiej wartości. Lecz cóż z tego, gdyby osłabnąć miały czynniki moralne?

Naród polski nie omylił się; w tym momencie poczuł, że żołnierz jego jest przedstawicielem losu. Obrazek pewien rozpowszechniany po zwycięstwie, ukazuje zwarte kolumny 19 dyw. piech. idące do szturmu na Radzyna; na czele idzie grupa trzech osób: na pierwszym planie kapelan, przyobleczony w ornat, z prawej jego strony kobieta — siostra miłosierdzia, wcoo dalej jej mąż — officer. Tych troje szlachetnych bohaterów symbolizujących duszę tego narodu, rycerską a zarazem mistyczną padło wkrótce pod kulami bolszewickimi, lecz poryw został nadany i przetrwał śc śmierci.” (R. M. Fr. str. 253.)

2 Armja złożona z 4 dyw. piech. i 2 dyw. Leg. odegrała minimalną rolę. Dwie dywizje bolszewickie usiłowały wprowadzić przejść Wisłę pod Karzewem i Kalwarią, lecz były to działania niezwykłe słabe.

15. sierpnia 4 dyw. p. odjeżdża dla wzmocnienia 5. Armji.

16. sierpnia 2 dyw. Leg. przechodzi do odwodu Wodza Naczelnego.

„W rezultacie grupa Armji Gen. Hallera spełniła całkowicie swe zamiary; rozbiła całkowicie XV. armję nieprzyjacielską, złamała natarcie III. i IIII, tylko skrzydła zewnętrzne ugrupowania nieprzyjacielskiego uniknęły jej ciosu.” (R. M. Fr. str. 284.)

mogłaby łatwo zamienić się w granicę stałą, co uszczupliłoby prawowity stan posiadania Polski. Walka musiała trwać dalej.

Postanowiła ją przerwać Rada Najwyższa Konferencji. Wyznaczono specjalną komisję pod przewodnictwem gen. Bothy i powierzono jej sprawę zawieszenia broni między Polakami a Ukraińcami. Na posiedzeniach 29. kwietnia, 12. i 13. maja Dmowski bronił praw Polski do Galicji Wsch. i odrzucił stanowczo wypracowany przez komisję projekt zawieszenia broni, którego głównym punktem było, że „Lwów zostaje w rękach Polaków, a zagłębienie naftowe w rękach Ukraińców”. Dnia 8. maja — dodaje p. Kozicki — Paderewski opuścił Paryż i pojechał do Warszawy, zaciągawszy pewne zobowiązania w sprawie zawieszenia broni wobec prez. Wilsona i p. H. George'a. Zobowiązania te wskutek sprzeciwu Sejmowi polskiemu wykonane być nie mogły.

Wielbicielem p. Paderewskiego, a jednocześnie gorącym obrońcą Galicji Wschodniej zwracamy uwagę na tę dyskretną relację p. Kozickiego, naoczego świadka i niekiedy uczestnika paryskich rokowań.

Dnia 25. czerwca Rada Najwyższa uwiadomiła Rząd polski, że upoważnia go do prowadzenia operacji wojskowych dopóty, dopóki wojska polskie nie dojdą do Zbrucza. Zastrzeżono jednak, że to nie przesadza w niczem przyszłej wschodniej granicy Polski.

Sprawa Galicji Wschodniej nie została zatwierdzona w traktacie z Austrią, podpisanym w Saint Germain. Traktat ten o Galicji nie mówi. Zawiera tylko ogólne zrzeczenie się ze strony Austrii terytorjów dawnej monarchii austro-węgierskiej, położonych poza nakreśloną traktatem nową granicą Austrii. Dnia 25. czerwca 1919 r. zapadła uchwała Rady Najwyższej w sprawie Galicji Wschodniej. „Uchwała ta powiada, że Rząd polski będzie upoważniony do objęcia w zarząd cywilny Galicji Wschodniej po zawarciu z wielkimi mocarstwami umowy, zapewniającej mieszkańcom tego terytorjum samorząd i swobody polityczne, że w terminie określonym przez wielkie mocarstwa mieszkańcy Galicji Wschodniej będą mogli zdecydować o swej przyszłości politycznej”.

Przygotowanie projektu umowy powierzono Komisji dla spraw polskich. H. C.

Narodowa demokracja — a sprawa Galicji Wschodniej.

(Na kongresie wersalskim).

I.

Podziwiać trzeba nieustraszoną pewność siebie, z jaką dzienniki endeckie imputują nowemu premierowi, że dąży do uczynienia z Polski państwa narodowościowego, że chce obdarzyć Rusinów w Galicji Wschodniej szeroką autonomją ze szkodą interesów narodowych polskich itd., ale na straży stoi endecja... i biada wrogom Polski jednolitej narodowo, Polski wolnej itd.

Widocznym jest zamiar uczynienia sobie ze statutu dla Małopolski Wschodniej konika wyborczego. Na żydowskiej szkapie widać już nie będzie można zapędzać wyborców do urn.

Ale zaprawdę i z tego nowego konia można spaść. Ma felery.

Ma przeszłość, przeszłość związana bardzo ściśle z nazwiskami panów Dmowskiego i Paderewskiego.

Nie wchodząc w tę chwilę w zasadniczą treść sporu o samorząd wojewódzki, czy autonomię dla Galicji Wschodniej, przypomnieć chcemy tylko ogółowi czytelników główne etapy zabiegów dyplomacji polskiej na forum międzynarodowym o prowincje dawnego Państwa naszego, nazwaną przez Austriaków Galicją Wschodnią. Z góry zaś zapewnić ich możemy, że p. Nowak ponosi tylko konsekwencje czynów i następstwa zobowiązań, przyjętych w imieniu Polski przez panów Dmowskiego i Paderewskiego.

Opiaramy się zaś nie na relacji jakiegoś helwederskiego literata, ale na broszurze p. Stanisława Kozickiego, zatytułowanej „Sprawa granic Polski”. P. Stanisław Kozicki jest dawnym bardzo członkiem stron. dem.-narodowego, a dziś jednym z jego filarów, i o ile nam wiadomo, redaktorem naczelnym „Kurjera Poznańskiego”. Jego świadectwo zatem, nawet dla endecków, powinno być wystarczającym.

„Sprawa Galicji Wschodniej — pisze p. Kozicki — weszła na konferencję pokojową na skutek próby, podjętej przez Ukraińców opanowania siłą tego kraju”.

Wtedy to przybyli do Paryża dr. Ernest Adam i dr. Edward Dubanowicz i, zwróciwszy do Komitetu Narodowego Polskiego z tem. by wystąpił do rządów sprzymierzonych z żądaniem u-

łatwienia Lwowa obrony i doprowadzenia do zawieszenia broni z Ukraińcami”.

Komitet Narodowy na wniosek Dmowskiego pierwsze żądanie przyrzekł poprzeć — drugiemu zaś poparcia odmówił, słusznie mniemając, że linja demarkacyjna zakreślona w tym momencie,

U granic Polski.

Korespondent Agencji Wschodniej z pogranicza nad Zbruczem donosi:

Wobec kościoła katolickiego na Ukrainie stosują Sowjety nadal ostre represje. O tamto zrabowano powtórnie kościół w Birze i Komarówce, zbudowano nawet ławki kościelne. R. bunki m kierował komisarz sowiecki Zahorniak. Kłóży aresztuje się i orzesładuje, zarzucając im bezpodstawnie podburzenie do akcji powstańczej przeciw sowieckiej.

We wsi Komarówce w rejonie Baru oddział sowiecki bezpodstawnie aresztował 70 chłopów polskich, zarzucając im szpiegostwo i agitację narzeczołskii. Dwunastu z aresztowanych odstawiono do Baru, 8 zaś bogatszych włościan rozstrzelano krótko po aresztowaniu.

W tych dniach próbowała mała grupa powstańcza ataku na Kamieniec Podolski. Patrole powstańcze, które dotarły do przedmieść miasta, od-

parła siłami wojsk sowieckich. Po otoczeniu sąsiedniego lasu dłuźckiego, schwytano całą grupę powstańczą. W obawie zajęcia Kamienca ostrzelano 30 spiskowców ukraińskich, znajdujących się w więzieniu gmachu byiej „czeki”. R. ch powstańcy również stwierdzono w rejonie Uzie, Peilin, Zalesice i Bir.

W Tyreopolu na Ukrainie wykryto spisek organizacyjny petliurowców. Znalezione wiele materiału w buchowego i pism agitacyjnych. Aresztowani spiskowcy poddani w śledztwie badaniom wydał wielu z listy spiskowców w Odesie.

Do opatowania rozwijającego się ruhu powstańczego o ściągnęły władze sowieckie na Ukrainę nowe oddziały wojsk, których użycie powierzone specjalnemu komendantowi dla zwalczania powstańca niejakim Alexandrowowi.

Policja nie spełniła swego obowiązku.

Warszawa. (PAT.) Minister spraw wewn. przesłał do głównego komendanta policji państw. pismo treści nast.: Z powodu zajść w Krakowie w dniu 31. lipca br. na zgromadzeniu, zwołanym przez Z. L. N., oraz z powodu zajść w Mławie w dniu 13. bm. na wiecu, zorganizowanym przez P. P. S., zarządziłem dochodzenia dla wyjaśnienia zachowania się policji w czasie tych zajść. Na podstawie raportów wstępnych dochodzeń, poleciłem: 1) wszcząć postępowanie dyscyplinarne przeciwko komendantowi policji państwowej miasta Krakowa, oraz przeciwko komisarzowi policji powiatu mławskiego. 2) Ko-

mendę policji miasta Krakowa, oraz komisariat policji powiatu mławskiego niezwłocznie powierzyć innym oficerom policji. 3) Komendantowi policji państw. m. Krakowa i komisarzowi policji państw. pow. mławskiego przydzielić tymczasowo aż do ukończenia dochodzeń dyscyplinarnych do odnośnych komend okręgowych. Na podstawie przeprowadzonych dochodzeń zostało stwierdzone, że wymienieni wyżsi funkcjonariusze policji nie nadają się na kierownicze stanowiska.

Komendant policji państwowej m. Krakowa w dniu 31. lipca nie zarządził odpowiedniej służby policyjnej, nie delegował na miejsce zebrania wyższych funkcjonariuszy policji, pojedynczy zaś niżsi funkcjonariusze policyjni, nie mając żadnej instrukcji, wprowadzili tylko chaos. Komenda policji była nieczynna w krytycznym momencie.

a poszczególne komisariaty bagatelizowały zajście i z wielkim opóźnieniem nadsyłały nikłe patrole. Komendant policji m. Krakowa w krytycznym momencie znajdował się w teatrze, nie oznaczając w komendzie policji miejsca swego chwilowego pobytu, ani też nie wyznaczając urzędowego zastępcy, po zajściu zaś na zgromadzeniu nie zainteresował się sprawą ani zachowaniem się policji w należytych czasie i ze wskazaną energią.

KRONIKA.

Kalendarz. Sobota, 26 sierpnia. Rz.-kat.: Zełfiryra. — Gr.-kat.: Maksyma. — Słowiański: Właścymila.

— **Al z lało** wczoraj przez dzień cały, niech ręka Boska broni! Kilka dni takich, a trzeba by oglądać się za Araratem. Na szczęście noc powiedziała: „Dostyc tego dobrego (?)!” a poranek za bark chwycił słońce: „Wstawaj-no leniu, hu!”

Śliczny był ten poranek, już całkiem na modę jesieni wystrojony, z uśmiechem chłodnym na twarzy. W godzinach przedpołudniowych uśmiech jego przemił się nieco. Znów chmury stronami nachodzą firmament. Jednak jakieś nie, różne. Może przecie uda się pogodzie dotrzymać placu?

— **Celem oficjalnego zaproszenia** na otwarcie H. T. W. L., które odbędzie się 5 września b. r. o godz. 12-tej Naczelnika Państwa, Marszałka Sejmu, oraz Sejmu i Rządu przybyła w piątek 25. bm. do Warszawy osobna delegacja złożona z Prezyd. miasta Lwowa Neumanna i prezesa kom. wykonawczego H. T. W. L. Turskiego (A. W.).

— **Wyjazd prof. Bułhaka.** Dnia 20 b. m. wyjechał ze Lwowa p. Jan Bułhak, prof. Uniw. Batorskiego w Wilnie, artysta-fotograf, zakończywszy zamierzoną swoją czynność tu w Galicji. Niestety rok niniejszy nie sprzyjał działalności fotografa, bo gdy roku przeszłego wywoził ze swej wycieczki 1200 zdjęć, to w roku obecnym ich zdołał wykonać tylko 720.

P. J. Bułhak w swej czynności łączy głębokie zamiłowanie do sztuki, którą uprawia, z gorącą miłością do przedmiotu, któremu swa czynność poświęca. W tem tkwi tajemnica jego powodzenia i jego artysty w dziedzinie fotografii.

— **Urzędy walki z lichwą** znikną z końcem b. m. We wrześniu rozpoczyna się ich czynności likwidacyjne.

— **Prezydium Magistratu** zawiadania p. r. Komitetu wyborczego Okręgu wyborczego Lwów-miasto, że termin zamawiania odbitek list wyborczych upływa z dniem 29 sierpnia 1922 r. i że Miejskie Biuro Statystyczne we Lwowie ul. Rutowskiego 11. II. piętro przyjmuje zamówienia jedynie do tego terminu.

Późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględniane. J. Neumann w. r.

— **Przeniesienie agencji pocztowej.** Z dniem 16 b. m. przeniesiona została agencja pocztowa Pocztowa Ponikwa do sąsiedniej miejscowości Wołochy pod nazwą „Wołochy”

— **Przyjazd misji francuskiej na „Targi”.** Francuskie Ministery Handlu w porozumieniu z Min. Spraw Zagranicznych wysłała do Polski na Targi oficjalną misję pod przewodnictwem Radev Stanu i Wiceprezydenta Izby francusko-polskiej p. Tirmana, która przybędzie do Warszawy dnia 31. sierpnia b. r. a dnia 5. września weźmie udział w otwarciu II Targów Wschodnich. W skład tej urzędowej misji francuskiej wchodzi prócz jej prezydenta p. Tirmana 11 jeszcze osób, a w szczególności pp. Armand Meggle, dyrektor Komitetu państwowego radców handlu zagranicznego, Herwet, prezydent krajowego Komitetu radców handlu zagranicznego, Le Ho, wiceprezydent Izby handlowej w Rennes, Arthur Metz, prezydent honorowy Izby Syndykatu ceramicznego, Merlot, dyrektor Izby handlowej francusko-polskiej i radcy handlowi, przemysłowcy pp. Daniel Weil, Sosnowski, De Perosse Lhermitte i Jules Zebaume.

— **Ekspozycje francuskie w drodze.** Izbie francusko-polskiej w Paryżu udało się mimo mało sprzyjających okoliczności zjednać dla Sekcji francuskiej Targów grupę kilkudziesięciu wystawców, których ekspozycje są już w drodze. Sukces ten uważa się w francuskich kołach handlowych za bardzo poważny. Instalacja i urządzenie działu francuskiego zajmie się na miejscu we Lwowie francuskie biuro ekspozycji do Polski założone w roku 1921. z in-

icjatywy i pod auspicjami Izby francusko-polskiej w Paryżu, którego Prezesem jest ambasador francuski M. J. N. ulens, jeden z najgorętszych przyaciół Polski. Jak dyrektor zorgan zowanej grupy francuskich wystawców i jako delegat Komitetu organizacyjnego Sekcji francuskiej przybywa do Lwowa P. M. Tarsi, celem objęcia kierownictwa wystawy. Przyjeździ jego zapowiedziany został już na dzień 25. sierpnia b. r.

Wśród ekspozycji francuskich reprezentowane są: wyroby kauczukowe, fabryki samochodów i konstrukcji mechanicznych, perfumerja, wyroby farmaceutyczne, produkty kolonialne, likiery, wina musujące, oliwa, ceramika, tkaniny i szczerkarstwo. Osobny stand zajmą organizacje turystyczne i zakłady komunikacyjne Francji.

— **Walny Zjazd Towarzystwa Szkoły Ludowej** odbędzie się w dniach 29. i 30. września b. r. w Przemyslu.

— **Pełnienie urzędników państwowych** z wykształceniem akademickim. Ze sfer wyższych urzędników państwowych z akademickim wykształceniem dochodzą nas słuszne żale na niewłaściwe uposażenie tej grupy pracowników państwowych, która w przeważnej swej części pozbawiona jest obecnie ponadto możliwości osiągnięcia wyższych stopni służbowych. Wstąpiwszy ongiś — po długoletnich i żmudnych studiach uniwersyteckich lub technicznych — do służby państwowej w najbliższej dojeżdża w stosunkowo nie długim czasie do wyższych stopni służbowych doznali urzędnicy z akademickim wykształceniem obecnie przykrego rozczarowania, gdyż wskutek zniesienia awansu automatycznego i nieznacznej stosunkowo ilości stanowisk, połączonych z wyższym uposażeniem, odciętą im została droga dalszego posuwania się naprzód w hierarchji urzędniczej. A są to przeważnie ludzie starsi, obciążeni liczną rodziną, na których stosunki towarzyskie nakładają pewne obowiązki nie dające się pogodzić z obecnymi warunkami życia. Tak zwany „odatek za studia” śmiesznie niski nie stoi w żadnym stosunku do złożonej dawniej pracy umysłowej i nie może stanowić ekwiwalentu za doznawany obecnie ubytek. Zrozumiały to państwa powstałe na gruzach b. Austrii. To też rząd niemieckiej Austrii polepszył byt tej kategorii pracowników państwowych w ten sposób, że umożliwia każdemu urzędnikowi państwowemu i kolejowemu z wykształceniem akademickim osiągnięcie V rangi (radca dworu) najpóźniej do 26 lat służby a ranga Czechosłowacki przynajmniej tym urzędnikom płacę o jedną rangę wyższą. Gdy się zważy, że w państwach tych załączono wszystkim pracownikom państwowym lata woenne w dwójnasób (co w Polsce się nie stało), to prawie wszyscy starsi urzędnicy państwowi z akademickim wykształceniem osiągnęli od razu najwyższe stopnie służbowe.

— **Taryfa opłat za jazdy dorożkami** w obrębie miasta Lwowa ważna od 23. bm. Za jazdę pojedynczą w mieście tj. za jazdę z punktu do punktu miasta bez zatrzymania się dłużej jak 5 minut i bez zboczenia z kierunku drogi dorożka parok. 600 mk., dorożka jednok. 450 mk.; za jazdę do rogatek miejskich, na Zamek, plac Powystawowy względnie Targi Wschodnie dor. parok. 1200 mk., jednok. 900 mk.; za jazdę w mieście według czasu: za pierwsze pół godziny dor. parok. 700 mk., jednok. 600 mk., za każdy następny kwadrans dor. parok. 400 mk., jednok. 300 mk., za jazdę od i do dworców kolejowych dor. parok. 1600 mk., jednok. 1300 mk.; za pakunek umieszczony na koźle 400 mk. Czas niedochodzący kwadransu liczy się za pełny kwadrans, pod jazdą spacerową rozumie się jazdę po ulicach miasta i przedmieściu przez czas dłuższy bez zatrzymania się. Jazda z konduktorem pogrzebowym liczy się wedle czasu. Za podjazd pod dom i oczekiwanie niedochodzące razem 10 minut nie należy się nic, jeżeli oczekiwanie razem z podjazdem trwa dłużej, należy się za cały czas czekania opłata według czasu. W razie, gdy zamówiony dorożkarz pod dom podjedzie, a gość dorożki nie użyje, winien opłacić połowę należności za pojedynczą jazdę. Taryfa winna być umieszczona na koźle, w miejscu widocznym dla pasażera.

— **Ludność Stanów Zjednoczonych.** Departament handlu Stanów Zjednoczonych A. P. ogłosił sprawozdanie z wyników spisu ludności Stanów. Liczba ludności obcokrajowej, należącej do białej rasy i posługującej się językiem angielskim, jako macierzystym, zmniejszyła się z 9,930,861 w roku 1910 do 9,729,365 w roku 1920, a liczba osób, których językiem ojczystym jest język niemiecki spadła w

tych czasie z 2,646,412 do 8,164,109, a zatem o 56 procent. Natomiast wszystkie inne ważniejsze języki wykazują w owym okresie poważny przyrost. Przeważającą grupą, posługującą się językiem włoskim jako ojczystym, podskoczyła z 2,135,393 do 3,365,864, czyli przyrost jej wynosi 57.7 proc. Grupa ludności, posługująca się językiem polskim jako swym językiem ojczystym, powiększyła się również bardzo znacznie. Liczba obywateli używających języka polskiego zwiększyła się mianowicie z 1,684,168 w roku 1910 do 2,436,895 w r. 1920, czyli o 44.7 procent. Grupa żydowska podniosła się z 1,664,142 do 2,043,613, czyli 22.8 procent, rosyjska zaś z 91,341 do 731,949, to znaczy o przeszło 700 procent. Najliczniejsze grupy obcejęzyczne według spisu z roku 1920 idą po sobie w następującym porządku: angielska 9,729,365, niemiecka 8,164,109, włoska 3,365,864, polska 2,436,895, żydowska 2,043,613, szwedzka 1,485,052, francuska 1,290,110 i norweska 1,020,788

— **Brak mieszkań w Budapeszcie.** Na odbytym zebraniu około stu posłów do parlamentu uchwalono wobec braku mieszkań wybudować w pobliżu parlamentu specjalny dom mieszkalny dla posłów

— **Zwalczanie drożyzny w Czechach.** „Narodny Listy” donoszą, że rząd przygotowuje projekt ustawy, wedle którego działalność wszystkich karteli mających na celu podbijanie cen względnie przeciwdziałanie ich obniżeniu, ma być uniemożliwiona. Ustawa przewiduje surowe kary dla członków podobnych karteli, między innymi konfiskatę całego majątku na rzecz państwa.

— **Chcą do reszty wytepić inteligencję.** Z Moskwy donoszą: W związku z hasłami, jakie rzucono na ostatnim kongresie partii komunistycznej rozpoczęły się nowe represje skierowane przeciw inteligencji. W Moskwie aresztowano kilka wybitnych jednostek — między innymi również ks. Trubeckiego. Oczekiwane są dalsze aresztowania.

— **Los Eserów.** Z Moskwy donoszą: Dawna cze-rezwyczajka domaga się przewiezienia skazanych eserów do więzień na Uralu. Ogólnie sadzą, że chodzi tu o tajemne ich stracenie. Sownarkow nie zgadza się na przewiezienie.

— **Cholera w Rosji.** Według oficjalnych danych komisarza zdrowia w Moskwie w r. b. było 4,000 wypadków cholery.

— **Jarmark w Niżnym Nowogrodzie** wbrew tendencyjnym informacjom prasy bolszewickiej wypadł bardzo słabo. Ogromna większość wystawców to instytucje sowieckie i kooperatywy. Wystawców prywatnych bardzo niewielu. Bardzo źle odbija się na jarmarku fatalnie działający aparat kolejowy. (AW)

— **Kradzieże.** Z zamkniętego mieszkania Marji Jawornik przy ul. Kieparowskiej 14 skradziono garderobę wartości 150,000 Mk.

Tadeusz Łobocki abs. semin. doniósł policji o kradzieży zegarka srebrnego, wartości 90,000 Mk.

Z pracowni krawieckiej Piotra Kalinyńskiego, przy ul. Sienkiewicza 5, skradziono 7 m. materji wartości 70,000 Mk.

— **Zwłoki noworodka** płci męskiej znalezione wczoraj w t. z. „Iasku cesarskim”.

— **Samobójstwo w kinoteatrze.** Jan Czuryński, kasjer kina „Kopernik”, popełnił wczoraj w biurze swoim samobójstwo, przez powieszenie. Przyczyną tego kroku były nieporządki kasowe i ujawniona poprzedniego dnia podczas przeprowadzonego szkontrum defraudacja.

— **Pożar w kinoteatrze.** Feralnym był wczorajszy dzień dla tutejszych kin. Po samobójstwie w kinie „Kopernik”, wybuchł pożar w kinie „Fata Morgana” gdzie podczas próby przedpołudniowej, spalił się 4-ty akt filmu p. t. „Jehowa”.

— **Usiłowane włamanie.** Do magazynów misji amerykańskiej przy pl. Bernardyńskim 17, usiłował dostać się ubiegłej nocy jacyś nieproszeni goście. Śledzeni jednak przez mieszkańców domu, zbiegli. Jako mocno podejrzanego w tej sprawie, aresztowano służącego tej instytucji Bazylego Ślepka.

— **Histerje dolarowe.** Komisariat policyjny na dworcu Podzamcze przetrzymał wczoraj dr. Salomona Morgensterna, adwokata z Nowego Siola, za przewóz 60 dolarów.

Za kradzież 5 dolarów z listu amerykańskiego w urzędzie pocztowym na placu Cłowym, aresztowano woźnego pocztowego Jana Spędryka.

— **Kradzieże tramwajowe.** W tramwaju K-D skradziono S. Homonowi Rubinowi portfel z 15,000 Mk. i weseł na 100,000 Mk. — Na linii 1-

dziwno Wiadysławowi Schmidtowi portfel z 76 000 Mk. — Wolfowi i Ornarowi skradziono w tramwaju H-G portfel z 20.000 Mk.

— **Miljonowe sprzeniewierzenie Lewi Tu** kupiec z Tomaszowa, doniósł policji, że Wolf Bczermann sprzeniewierzył złote monety, w wartość 6 milionów dane mu w przechowanie przez brata donoszącego Chaima Putera i zbiegł w niewiadomym kierunku. Jako współwinnego w tej sprawie aresztowano Salomona Sterna.

— **Kolonja lecznicza T. O. M.** dla dziewcząt wycią z Rymanowa 30. sierpnia 1922 godzina 9 wieczór.

Rodzice i opiekunowie winni odebrać dzieci na dworcu kolejowym.

— **Klub polityczny kobiet postępowych** zawiadamia, że najbliższe zebranie odbędzie się w sobotę, 26 sierpnia o godz. 7 wieczorem w lokalu Klubu, plac Akademicki 1. Wszystkie członkinie proszone są o przybycie.

— **Ze Związku społeczno-narodowego.** Posiedzenie społeczno-narodowego klubu radnych miasta odbędzie się jutro, w sobotę, 26 sierpnia o godz. 5 popołudniu w kawiarni „Renaissance“.

Zebranie członków Związku społeczno-narodowego odbędzie się w sobotę, d. 26 sierpnia o godz. 6 wieczorem w pokoju klubowym kawiarni „Renaissance“.

Posiedzenie komitetu wykonaw. Związku społeczno-narodowego odbędzie się w niedzielę, d. 27 sierpnia o godz. 10:30 rano w „Romie“.

— **Związek Dułańców-Agromów** (Oddział Młopolski w Lwowie Kopernika 20, III p. Biuro Związku rewizyjnego Spółdzielni rolniczych prowadzi biuro pośrednictwa pracy dla swych członków — zwraca się niniejszem do P. T. Właścicieli majątków ziemskich o zgłoszenie pod wskazanym adresem wolnych posad: Dyrektorów i administratorów dóbr oraz praktykantów rolnych.

— **Operowa Szkoła pod kierunkiem Czesława Zarembki** powstała we Lwowie przy Konserwatorium Pol. Tow. Muzycznego. — Celem Szkoły będzie przygotowanie zupełne do występów w operze lub operetce. Grono profesorskie składa się z najwybitniejszych sił. Część przedmiotów wchodzi równocześnie w zakres programu Szkoły Dramatycznej Franciszka Frączkowskiego. Przy Szkole zostały zorganizowane Rada Artystyczna i Komisja Egzaminacyjna, które będą czuwać nad utrzymaniem Szkoły na najwyższym poziomie artystycznym.

Wpisy przyjmuje i informacji udziela kancelaria Konserwatorium (ul. Chorążczyzny 1. 7) od 11—1 i od 4—6.

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

Początek przedstawień o godz. 7:30 wieczorem.

Dziś, w piątek, jutro, w sobotę i niedzielę „Ten, którego biją po twarzy“ — występ Brydzińskiego.

Repertuar Teatru Nowości.

Dziś, w piątek, jutro, w sobotę i niedzielę „Ośma żona Sinobrodego“, farsa.

— **Inauguracyjne przedświadczenie** odbyło się wczoraj w „Bagateli“ powierzonej na ten sezon tak sympatycznie zapisanemu w pamięci Lwowian Bron Bronowskiemu. Z wrażeń tej inauguracji zdamy sprawę jutro.

TELEGRAMY.

MIESLYCHANA PANIKA NA GIELDZIE BERLINSKIEJ.

Berlin. (PAT.) Gielda tutejsza stała się obrazem niesłychanej paniki. Katastrofalny spadek marki niemieckiej i straszne podniesienie się kursu dewiz spowodowało najwyższe podniecenie. Nie szło tu o podniesienie się o 20 do 30 punktów, jak to w ostatnich czasach bywało, lecz kurs dolara podnosił się z godziny na godzinę o sto punktów przeszło, osiągając w końcu kurs 2 tysięcy marek. Złżkę spowodowało to, że nie osiągnięto pomyslnych wyników przy pertraktacjach prowadzonych w Berlinie pomiędzy przedstawicielami komisji reparacyjnej a rządem niemieckim i wyników takich nie oczekiwano. We wszystkich ga-

łęziach handlu artykułami pierwszej potrzeby ceny podniosły się niesłychanie i wynoszą już dziś dziesięciokrotną cenę przed miesiącem.

PIERWSZE JASKOLKI RUCHU WYBORCZEGO

Warszawa. (AW.) Generalny komisarz wyborczy p. Bresiewicz rozpoczął już pracę nad zorganizowaniem swego biura. W krótkim czasie przystąpi on również do mianowania przewodniczących okręgowych komisji wyborczych. Odnosne wnioski w tej sprawie już napływają. Niektóre ze stronnictw, mające prawo mieć swoich przedstawicieli w generalnej komisji wyborczej, już ich wyznaczyły i nazwiska ich podały do wiadomości gen. komisarza wyborczego. Biura generalnego komisariatu znajdują się obecnie w Min. spraw wewn., skąd prawdopodobnie zostaną przeniesione do Zamku, gdzie są lokale odpowiednie na ten cel.

Warszawa. (AW.) Referat wyborczy Magistratu m. Warszawy zwrócił się do Bratniej Pomocy słuchaczy uniwersytetu warszawskiego z prośbą o dostarczenie odpowiedniej liczby pracowników potrzebnych w okresie przygotowania list wyborczych.

BUDOWA PORTU W GDYNI ZAWIESZONA?

Gdańsk. (AW.) „Gazeta Gdańska“ podaje alarmującą pogłoskę, jakoby roboty przy budowie portu w Gdyni miały być przerwane. Podobno z braku funduszy wymówiono robotnikom zajętym przy tych robotach pracę. Pogłoska ta wpłynęła deprymująco na ludność miejscową.

BOLACZKI PRZEMYSŁU ŁÓDZKIEGO.

Łódź. (AW.) Przedstawiciele przemysłowców łódzkich zwrócili się do Ministra Jastrzebskiego, celem przedstawienia mu bolączek wielkiego przemysłu. W odpowiedzi Minister oświadczył, że przybędzie na kilka dni do Łodzi dla poznania sytuacji na miejscu oraz odbędzie cały szereg konferencji z przedstawicielami wielkiego i średniego przemysłu.

Łódź. (AW.) Na odbytem 24. bm. zebraniu delegatów fabrycznych Zawodowego Związku Robotników Przemysłu Włókienniczego postanowiono przyjąć w zasadzie warunki proponowane przez przemysłowców na wspólnej konferencji odbytej 23. bm.

POSEŁ DUŃSKI U NACZELNIKA PAŃSTWA.

Warszawa. (PAT.) Dnia 24. bm. o godz. 13. przyjęty został przez Naczelnika Państwa na audiencji poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny duński p. Niels Peter Arnstedt. Poseł przy zachowaniu zwykłej ceremonii doręczył Naczelnikowi Państwa swoje listy uwierzytelniające, przyczem wygłosił w języku francuskim okolicznościowe przemówienie.

SESJA SYNODU PRAWOSŁAWNEGO.

Warszawa. (PAT.) „Gazeta Warszawska“ donosi: Metropolita Jerzy, egzarcha cerkwi prawosławnej w Polsce wyjechał 23. bm. z Warszawy do Monasteru Począjowskiego celem wzięcia udziału w bieżącej sesji synodu.

CENY NA ZBOŻE.

Warszawa. (PAT.) Gielda zbożowa. Żyto 18.000—18.400—18.500. Otręby loco Warszawa 11.200. Żużle Thomasa belg. loco Grodzisk 11.750. Mąka żytnia 80% 23.500. Owies 23.000. Otręby żytnie loco Warszawa 11.200—11.750. Otręby pszenne 10.000. Otręby żytnie 10.300. Owies poznański loco Warszawa 24.200. Mąka żytnia 70% loco skład Warszawa 28.600.

RZĄD NIE ZACIĄGNIŁ POŻYCZKI NA RACHUNEK MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO.

Warszawa. (PAT.) Ministerstwo skarbu komunikuje, że w pismach zagranicznych pojawiła się wiadomość o rzekomym zamiarze Rządu polskiego zaciągnięcia pożyczki w Czechosłowacji, pokrytej dochodami z monopolu spirytusowego. Wiadomość ta jest nieprawdziwa, gdyż Rząd polski ani z Czechosłowacją, ani też z żadnym innym państwem nie wszczął w tej mierze rokowań.

NIE BĘDZIE DOZWOLONY WYWÓZ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH ZA GRANICĘ.

Warszawa. (PAT.) Ministerstwo skarbu komunikuje: Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na posiedzeniu w dniu 23. bm. jednomyślnie postanowił, że w chwili obecnej nie może być mowy o wywozie nierogacizny, jakoteż całego szeregu środków spożywczych zagranicę.

ROZTERKI MIĘDZY FRANCJĄ A ANGLJĄ.

Londyn. (AW.) Cała angielska prasa omawia mowę Poincarego w Bar le Duc. „Daily Chronicle“ określa ją, jako obwinianie Anglii. Uważa mowę Poincarego za nieoczekiwaną ofensywę przedw Anglii i rządowi angielskiemu, pełną insynuacji i gorzkich zarzutów zupełnie nieuzasadnionych, gdyż konferencja londyńska nie doprowadziła do zerwania Ententy. „Daily Telegraph“ nie znajduje w mowie Poincarego najważniejszych momentów, któreby wskazywały na zbliżenie się polityki francuskiej do angielskiego punktu widzenia. „Times“ omawiając mowę Poincarego nie dziwi się jej charakterowi i rozumie, że jej ton zniecierpliwienia i zgorzknienia jest wynikiem zawodu co do konferencji londyńskiej. Obawia się wspomniany dziennik, że polemika Poincarego wywrze pewien wpływ na stan polityki angielskiej, co nie przyczyni się do poprawy stosunków angielsko-francuskich.

ZAGADNIENIA WALUTOWE.

Wiedeń. (PAT.) „Neue Fr. Presse“ donosi z Tryestu: Półoficjalny komunikat z Rzymu podaje, że w pierwszych dniach października odbędzie się konferencja ministrów finansów państw sukcesyjnych dla zbadania zagadnień walutowych.

AUSTRIA W OBLICZU ZAGŁADY.

Praga. (PAT.) O pobycie kanclerza dr. Seippla w Pradze, donosi „Prager Tageblatt“: Minister Benes przyjął zastępstwo interesów Austrii wobec Ligi Narodów, gdzie ze swej strony przedłożył plan sanacji Europy środkowej i Austrii. Jako najważniejszą sprawę wysunął dr. Benes sprawę przemysłu austriackiego. Rząd czeski postara się o dostawę dla Austrii węgla i innych surowców, a może i cukru, aby utrzymać przemysł austriacki i aby robotnicy nie zostali bez pracy. Chodzi tu nie o akcję jednego państwa na rzecz drugiego, lecz o akcję prywatną pod kierunkiem państwowym. Co się tyczy zagadnień Austrii w Lidze Narodów, to sądzą, że nie chodzi tu o przyłączenie Austrii do innego państwa; Czechosłowacja i Włochy są także przeciwnie podziałowi Austrii. Natomiast sądzą, że gospodarze przyłączenia Austrii do Czechosłowacji i Jugosławacji znajdują się w ramach możliwości.

Berlin. (PAT.) Konferencja kanclerza austriackiego z przedstawicielami rządu niemieckiego miała charakter bardzo serdeczny. Kanclerz Austrii przedstawił położenie Austrii w dziedzinie gospodarczej i politycznej. Konferencja wykazała, że Austria aż do załatwienia przez Ligę Narodów sprawy kredytu musi pokonywać bieżące trudności za pomocą zabiegów gospodarczych.

Paryz. (AW.) „Gaulois“ w dłuższym artykule wywodzi, że Austria musi być uratowana. — „Journal“ przemawia za polityką odbudowy i wyraża zdanie, że Mała Ententa i Polska powinny zrozumieć, że koniecznym jest stworzenie wspólnego bloku gospodarczego ze współudziałem Austrii i Węgier.

Praga. (AW.) Przyznano Austrii drugą ratę przydzielonych jej kredytów. Rata ta wynosi według obecnego kursu 150 miliardów koron austr., to jest 70 milionów kor. czeskich. Uzyskanie tych kredytów można uważać za skutek podróży kanclerza Austrii.

Wiedeń. (PAT.) „Koresp. Wilhelm“ donosi, że dnia 23. b. m. zebrało się we Wiedniu około 2500 bezrobotnych przy różnych biurach pośrednictwa pracy. Następnie ruszyli oni pod parlament, aby wysłać delegację z przedłożeniem żądań. Część demonstrantów przypuściła atak do głównej bramy parlamentu. Policja przy użyciu białej broni rozpedziła demonstrantów. 10 policjantów odniosło rany, zadane przeważnie kamieniami. Wśród demonstrantów zauważono agentów komunistycznych.

Z prowincji.

Stanisławów, w sierpniu.

(Z wystawy prac uczniów i uczenie szkół powszechnych okręgu szkolnego stanisławowskiego).

W 160-tą rocznicę powstania Komisji Edukacji Narodowej Ministerstwo W. R. i O. P. chce dać wyraz

pamięci tak doniosłej dla potomności instytucji powołano zorganizować w całym Państwie wystawę szkolną, której celem było zmierzenie postępu w nauczaniu od wymienionej chwili po dzień dzisiejszy, wykazanie ciągłości tradycji narodowej w szkole, stwierdzenie dalszej ciągłości pracy w myśl szczytnych haseł i zasad Komisji Edukacji.

W powiecie stanisławowskim przystąpiono z zapałem do urządzania wystawy, a ogólne zainteresowanie jakie obudziła w szerokich kołach społeczeństwa naszego jest miarą jej wartości.

Wystawę urządzono w zeszłym miesiącu w siedmiu salach na I. piętrze budynku szkoły im. Kr. Jadwigi, a wzięły w niej udział prawie wszystkie szkoły powiatu.

Szkoła im. Kr. Jadwigi ugrupowała prace szkolne uczenie, uwydatniając umiejętnie kierunek i metody w nauczaniu poszczególnych przedmiotów według nowych programów ministerjalnych.

Ugrupowane rysunki uwydatniały prace uczenie z natury jak: kwiaty i owoce, martwą naturę, rysunki ornamentalne ze stylizowanych roślin i motyli, wzory zaś motywów ludowych wschodniej Małopolski służyły, jako piękne obramowanie poszczególnych działów rysunkowych. Wykonanie tych prac wskazuje na istotne zrozumienie zasad piękna i dokładną znajomość technicznej strony tak w wykonaniu rysunku jak w sposobie posługiwania się pendzlem i farbą. Według nowych bowiem metod nauczania rysunek nie stanowi w szkole w sobie zamkniętego działu — lecz łączy się ściśle z nauką innych przedmiotów i staje się ważną pomocą naukową.

Oto na ścianie kopie typów góralskich i huculskich, krajobrazy z naszych ziem skopiowane z napatkanych rycin, a samodzielnie kolorowane, wspomagały i uzupełniały naukę geografii. Zastosowanie nabytej umiejętności w rysowaniu i malowaniu ułatwia wykonanie hipsometrycznych map, wśród których wyszczególniały się mapy ziem Polskich jako całość Państwa.

Charakterystyczne są również ilustracje do czytanek wykonane jako prace oryginalne i samodzielne.

Osobny wielce oryginalny dział o istnych cackach tego rodzaju to dział naklejańki. — Wśród nich wybitnie się „Wawel” wedle obrazu Stankiewiczówny, papuga i sceny z życia dzieci. Pokrewne z naklejańkami roboty ręczne, znalazły zastosowanie w robotach kartonowych n. p. grupa brył do uzupełnienia nauki geometrii. Modele w glinie zaznaczyły się niemniej dodatnio.

Dalej roboty ręczne kobiece, ważny czynnik w wychowaniu dziewcząt, bardzo starannie wykonane. — Szyście ręczne, na maszynie, haft świadczy dodatnio o pracy nauczycielstwa w tym kierunku.

Ogromnie pouczająco przedstawiał się dział fizyczny i przyrodniczy, oraz pomoce naukowe do nauki tych przedmiotów wykonane przez uczennice i nauczycielki.

Ogólną uwagę zwracała hodowla żywych roślin a mianowicie kolejny rozwój roślin dwuliściennych, od wysiania do wydania owocu, dalej groszek, bób kwitnący, a obok zapiski uczenie z zaobserwowanego życia roślin i piękne zielniki, zreczenie obmyślony sposób tworzenia atlasów zoologicznych przez dzieci z wycinanek i naklejańki (obrazy różnych zwierząt przygodnie nabyte, a w całość atlasu miernie ułożone).

Widzimy też bogate zbiorki minerałów założone przez uczennice.

Naukę fizyki, a w szczególności metodę nauczania tego przedmiotu reprezentowały liczne rysunki i modele z drzewa lub tektury, a wykonane ręką uczennic i nauczycielek.

Osobną salę zajęła również szkoła im. Zofii, niemniej udatnie reprezentowana zarówno w ilości, jak w jakości eksponatów.

W jednej z sal! umieszczono wystawę ze szkół podmiejskich. Szkoła im. Św. Stanisława w Knihininie-Kolonji przedstawiła między innymi wykonane z gustem roboty kartoniarские dzieci.

W pracach kartoniarских uczenie szkoły im. Hofmanowej uderzał pięknie wykonany koszyczek na kwiaty, piękne także grzyby i wazonki z gliny. — Plastyczne mapy wykonane przez tamtejsze grono nauczycielskie przewyższają nawet robotę fabryczną.

Z prac szkoły prywatnej S. S. Urszulanek szczególną uwagę zwracała na siebie bardzo pięknie wykonane naświetlanki, umieszczone na szybach okien, oraz domki z kartonu wraz z całym urządzeniem wewnętrznym, w pracach zaś szkoły im. Konopnickiej piękna firanka wycięta z papieru, orzeł jako naklejańka, piękne i gustowne ozdoby na drzewko, oraz haft na koszulach dokładnie i pracowicie wykonany.

Największe zainteresowanie budzi w widzach wystawa w sali, w której znajdują się prace dzieci wiejskich. Zwiedzający tę część wystawy byli nią wprost zachwyceni.

Na pierwszy plan wysunęła się szkoła w Opryszowcach. Wszystko tu piękne, oryginalne, a przede wszystkim naklejańki swa prostotą i doбором barw zasługują na wyszczególnienie. Przepyszne chatki z drzewa, poszyta strzechą i para wieśniaków (lalki) w strojach narodowych, wykonali uczniowie z Chomiakowa.

Co do szkoły w Jamnicy podnieść należy pomoc naukową do nauki czytania i pisania wykonaną przez tamtejszego nauczyciela, rysunki tego środka umysłowości naukę do wszystkich poszczególnych liter abecadła wykonane plastycznie i umiejętnie.

W innej sali — wystawa prac szkół im. Krasińskiego żeńskiej, oraz im. Adama Mickiewicza, im. Tadeusza Czackiego i im. Kazimierza Wielkiego męskich. Wszystko czyste i bardzo starannie wykonane. Rysunki uczniów szkoły im. Mickiewicza z natury są bardzo

poprawne i świadczą o umiejętnym kierunku. Wśród licznych prac kartonowych zwracał na siebie uwagę globus z tektury.

Bardzo dobrze wykonane są tablice do nauki botaniki i zoologii grona szkoły im. Krasińskiego i ilustracja grona szkoły im. Czackiego do lekcji nauki śpiewu według programów ministerjalnych.

W sali siódmej harcerze i harcerki przedstawiły swoje prace. Skromne to wszystko, proste, ale szczerze i miłe dla oka zwiedzających.

Między innymi wieś Pacyków wraz z fabrykacją z gliny i szachy zrobione z chleba świadczą o zmułnej i cierpliwej pracy harcerskiej. Cały szereg fotografii z życia harcerskiego wykonanych przez nauczycieli amatorów dopełniają całości.

Przejrzawszy dokładnie całą wystawę, urządzoną przez Komitet nauczycieli pod przewodnictwem inspektora szkolnego p. Wawrzyńca Furmankiewicza — stwierdzić należy z całą przyjemnością, iż zadawała ona w zupełności smak estetyczny i czyni zadość wymaganiom widza, a zapewnia o skutecznej, a w rezultacie tak dodatniej pracy nauczycielstwa.

Wystawa ta, jak na obecnie ciężkie czasy przeszła wprost oczekiwania, a zwiedzający ją tak licznie rodzice i opiekunowie naszej młodzieży przekonali się naocznie, że tak ciężko zapracowany grosz nie idzie na marne.

Z miasta.

(Biura policji czy dantejski czyściec.)

Zniewolony nagłemi sprawami do wyjazdu na Wołyn — żali się jeden z przyjaciół naszego pisma — zwróciłem się w krótkiej drodze osobiście do Dyrekcji policji o tem uzyskania karty identyczności. I rzypuszczam, że wobec nieznaczących formalności, połączonych z wydobyciem dokumentu, sprawię się rychło i będę mógł wyruszyć w drogę.

Gdzie tam..

Przedpokój, kurytarz, sienie, natłoczone interesantami, jacy przez całe przedpołudnie muszą pocić się i nużyć w „ogonkach“ zanim zdolają dotrzeć do biurowego stolika. Niecierpliwość, irytacja, utyskiwanie na „panujące porządki“, złorzeczenia i wzajemne sprzeczki tłoczących się są naturalnym wynikiem tego dantejskiego czyścica. I nie dziw rozdrażnieniu interesantów, jeśli ponoszą z tego powodu nieobliczalne nieraz straty.

Stoją na straży porządku organy policyjne, lecz gdyby istniał wewnętrzny porządek, czyż nie byłoby one zbędne i nie mogłyby być zużyte do innej ważniejszej czynności służbowej?

Okrażywszy ze wszech stron natłoczone rzesze i widząc, że nie zdolam wogóle przecisnąć się do mety, zasięgnąłem języka o powodach niedomagania i dowiedziałem się, że przyczyna złego leży jedynie i wyłącznie w niewłaściwie zastosowanej przez centralne władze oszczędności i redukcji personalu urzędniczego, wbrew propozycjom i zabiegom władz lokalnych. Personal Dyrekcji policji zmniejszony w niektórych oddziałach do piątej części dawnego zastępu sił urzędniczych, nie jest absolutnie w możności podołać zadaniu, zwłaszcza, że z każdym dniem wzmagają się bieżące agendy. Cierpi więc na tem dotkliwie prowadzony tok służby, cierpi publiczność, cierpi personal biurowy — istni „biały murzyn“, opadający z sił — pozbawiony chwili wytchnienia, a nad tem wszystkim wisi zgroza szkód i strat, na jakie narażone jest społeczeństwo a i państwo przez zwłokę, pośpiech, — możliwe przeoczenie ze strony przeciążonych pracą urzędników.

Należałoby więc zaapelować do pp. radnych miasta, do pp. posłów Sejmu ustawodawczego: raczcie panowie pofatygować się do biur Dyrekcji policji, stwierdzić to niezwykłe przeciążenie pracą i ująć się wobec miarodajnych czynników krzywdy wyrządzonej interesom ogółu ludności.

Wład. C.

Wiadomości z prowincji.

Samobójstwo.

(t. z.) Walerjan Kuryło, urzędnik prywatny w tartaku w Sochorowie pod Jarosławem, przyaresztowany został za zbrodnię kradzieży. Kuryło miał przy sobie rewolwer, wystrzelał z którego pozbawił się życia.

Zabity przez piorun.

* We wsi Zawole pod Świątym 16-letni chłopak Iwan Denys, pasący bydło na łące, został zabity przez piorun.

Ojciec ca.

W Enlowie, pow. Nadwórna gospodarz Piotr Wynohradnyk został onegdaj w nocy zabity uderzeniem seryery przez własnego syna, Wasyla. Wasyl zirytowany na ojca, iż tenże nie chciał zezwolić na ślub jego z pewną bogą dziewczyną, w sprzeczce o hwyćł siekiere i położył ojca trupem.

SPORT.

Międzyokręgowe zawody o mistrzostwo południowej Polski między mistrzem okręgu krakowskiego „Cracovia“ a mistrzem okręgu lwowskiego „Pogonią“, ywotały w koł ch sportowych niezwykle zainteresowanie. Obie strony wystąpią w reprezentacyjnych składach i dołożą wszelkich starań, by wyjść zwycięsko z tego spotkania, tembardziej, że d wyniku zawodów obu tych starych rywal zależy wiele, komu przypadnie w udziale zaszczyt osiągnięcia tytułu mistrza Polski.

Poprzedza o godzinie 2:30 po południu match między A. Z. S. Lwów a Pogonią II.

Pozostałe bilety do nabycia w przedsprzedaży w sekretarjacie klubu przy ul. Zybkiewicza l. 17 I p., od godz. 10—12 i 6—8 wieczorem, przy czem zaznacza się, że bilety „znizkowe“ (akademickie i studenckie) uprawniają do wstępu na boisko wyłącznie za okazaniem legitymacji u wejścia.

Stanisławów, 21 sierpnia.

(m) „Biała-Lipnik“ — „Rowera I.“ 1 : 3 0 : 2) Rozegrany wczoraj match wygrała „Rowera I“ w stosunku 3 : 1 (2 : 0).

Wygranę swą zawdzięcza ambicji, której nie tety często na zawodach z silniejszymi drużynami brak.

„48 pp.“ — „Sokol I.“ 3 : 1 (2 : 1):

„Sokol“ wykazuje już pewną poprawę w formie.

Lekka atletyka zagraniczna.

Zawody lekkoatletyczne Szwajcjarja — Francja. D. 13 b. m. odbyły się w Genewie między państwowe zawody lekkoatletyczne między powyższymi państwami. Zwycęstwo przypadło Francji w stosunku punktów 51 : 75 i 10 : 32 zwycięstw. Na tych zawodach Szwajcjarja ustanowiła 4 nowe rekordy szwajcarskie, a Francja 2. Wyniki osiągnięte:

Bieg na 100 m.: 1. Mourlon (Francja) 18 sek. (rek. francuzki); 2. A. Molon (Francja); 3. Imbach (Szwajcjarja).

Bieg na 400 m.: Imbach (Szwajcjarja) 49.6 sek. (rekord szwajcarski).

Bieg na 800 m.: 1. Guillaux (Francja) 2.01 sek.

Bieg na 1500 m.: 1. Pellet (Francja) 4.04 sek. 2. Ivo: (Francja).

Bieg z płotkami na 110 m.: 1. Andie (Francja) 15.4 sek. (nowy rekord francuzki); 2. Sampé (Francja); 3. Moser (Szwajcjarja) 16.4 sek. (nowy rekord szwajcarski).

4x100 Francja 44.6 sek.

Sztafeta 1500 m. Szwajcjarja 3.28,6 sek.

Rzut kulą: 1) Pardi (Francja) 13.99 m. 2) Garus (Szwajcjarja) 12.62 m. (nowy rekord)

Rzut dyskiem: 1) Beranger (Francja) 40.77 m. 2) Bachr (Szwajcjarja) 38.25 m.

Rzut oszczepem: Picard (Francja) 51.50 m. 2) Moser (Szwajcjarja).

Skok w wyż: 1) Leodea (Francja) 1.88 m. 2) Andie (Francja) 1.87 m. 3) Guhl (Szwajcjarja) 1.75 m.

Skok w dal: 1) Guillens (Francja) 7.01 m. 2) Elchangos (Francja) 6.80 m. 3) Pave (Szwajcjarja) 6.66 m.

Skok o tyczce: 1) Gerspach (Szwajcjarja) 3.55 m. 2) Baulier i Musard (Francja) 3.50 m.

Rekordy państwowe uzyskali w ostatnich czasach: Piotr Haussen osiągnął w skoku w dal 7.24 m (rekord norweskki w Chrystjanji), H66 ustanowił nowy rekord duński w Hellingfoisie w biegu na 60 m 6.8 sek. Węgierskie rekordy: bieg na 400 m z płotkami 58.4 sek. Somfaryi i chód na 5000 m. 24; 24,4 sek. Szabły ar.

Pływanie.

Rekordy francuzkie: W Strasburgu ustanowił Francuzi nowe nast. rekordy w pływaniu na 1500 tylem dowolnym Lauois 25.28 sek. (dawny rekord francuzki 29.8 sek.) na 100 m dla Pań: styl grzbietowy A. Stoffel-Colmar 1.44 sek. na 200 m dla Pań styl piersiowy: A. Stoffel-Colmar 3.45 sek. (dawny rekord 3:54.4).

Książka o ziemiach północno-wschodnich.

Ziemie północno-wschodnie, zwane ze względu historycznych Litwa, Białorusia, w ciągu ostatnich lat kilkudziesięciu były mniej znane polskiemu czytającemu ogółowi, niż inne nasze prowincje. Rząd rosyjski bowiem nie tylko zniszczył tam centra umysłowe, ale nie dopuszczał latami całemi studjów i wiadomości o tym kraju do pracy polskiej. Poza „Słownikiem Geograficznym”, zawierającym bardzo dużo materiału do tych prowincji, mieliśmy zaledwie kilka prac pomniejszych. Prace te opierały się na rosyjskim przedwojennym materiale statystycznym. Wojna zmniejszyła liczbę ludności, zniweczyła żywy inwentarz, spowodowała olbrzymie odłogi na Ziemiach Wschodnich. Ich zniszczenie wojenne jest znacznie większe, niż innych prowincji polskich. Stąd dawna statystyka gospodarcza nie posiada już znaczenia rejestracji obecnych sił gospodarczych: ma ona tylko znaczenie pośrednie, zarysowuje stan do jakiego zniszczone prowincje w ciągu kilku lat dojść winny. Statystyka narodowa Ziemi Wschodnich, oparta na spisie ludnościowym 1897 roku była z gruntu fałszywa i nawet rząd rosyjski nie mógł się nią posługiwać, gdy chodziło o wprowadzenie tych lub owych reform.

W 1919 roku odbył się spis ludnościowy, przeprowadzony przez Cywilny Zarząd Ziemi Wschodnich. Na mocy danych tego spisu, oraz danych, zebranych przez referentów statystycznych i referentów rolnych, p. Władysław Studnicki, który kierował wydziałem statystyki Ziemi Wschodnich za czasów Cywilnego Zarządu, napisał w okresie likwidacji tego Zarządu „Zarys statystyczno-ekonomiczny Ziemi Półn.-Wschodnich”. Książka ta będzie podstawą badań dalszych, oraz reform gospodarczych w tej prowincji polskiej.

Polskość kraju, jest zasadniczą idea książki p. Studnickiego. Ziemie Wschodnie, według niego, są polskie ze względów geograficznych, — system rzek łączy je z ziemiami Polski etnograficznej. Pod cywilizacyjną prowincją był i jest polski; polityka rusyfikacyjna powstrzymała rozwój cywilizacyjny kraju; wyrzucenie Rosji z tych ziem dało im impuls w rozwoju szkolnictwa.

Procent polskiej ludności wykazał spis 1919 roku wielokrotnie większy niż spis 1897 roku. — Np. powiat wileński, według spisu 1897 roku, miał 12 proc. ludności polskiej, według spisu 1919 roku 87 proc.; powiat oszmiański 1.7 proc. (1897) — 68.2 proc. (1919); lidzki 4.6 proc. (1897) — 76.0 proc. (1919); grodzieński 4.0 proc. (1897) — 54.0 proc. (1919); brzeski 3.8 proc. (1897) — 20.4 proc. (1919); wołkowycki 2.2 proc. (1897) — 57.7 proc. (1919) itd.

Dane spisu 1919 roku były niefalszowane, najlepszym dowodem jest okoliczność, że odpowiadają one danym spisu niemieckiego z 1916 roku. Natomiast spis rosyjski 1897 roku znajduje się w rażącej sprzeczności nawet z rosyjską statystyką z 1860 roku. Jeżeli bowiem zestawimy dane 1870 z 1860, okaże się, że Białorusini katolicy wzrosli o 6836 procentów w ciągu lat 37, Białorusini zaś prawosławni o 186 procent, co pochodziło stąd, że kwalifikowani jako Polacy w 1860 roku, w 1897 r. zostali zapisani jako Białorusini katolicy.

Według Studnickiego kraj ma naturalne tendencje do stania się niemal wyłącznie polskim, t. j. do utrzymania wszędzie zdecydowanych większości polskich, jakie teraz spotykamy tylko w kilku powiatach. Kraj jest wyludniony, pozbawiony żywego inwentarza i może się odrodzić przez kolonizację rolną, zasobną w inwentarz, pochodzącą z zachodnich prowincji Polski, zwłaszcza z Zachodniej Małopolski. — Miasta Ziemi Wschodnich uległy olbrzymiemu zmniejszeniu. Mogą się odrodzić albo przez reemigrację żydów z Rosji, albo reemigrację polską z Niemiec i ze Stanów Zjednoczonych. Pierwsza konserwowałaby niechlujstwo i pierwiastek rusyfikacyjny w miastach wschodnich; druga stałaby się czynnym odrodzeniem gospodarczym miast i uczyniłaby je centrami, promieniującymi polskość. P. Studnicki podaje tabelę porównawczą ludności miejskiej w 1919 r. i 1897 roku.

Co się tyczy zasobów gospodarczych Ziemi Wschodnich, autor jest zdania, że w polskiej gospodarce narodowej mogą one odegrać rolę dominującą. Ziemie Wschodnie bowiem są ubogie nie z powodu braku bogactw naturalnych, ale z powodu zaniedbania gospodarczego i przecięcia ich związku z Polską. Zadaniem gospodarzem Polski jest podniesienie jej Wschodu do poziomu prowincji zachodnich, które opływają w bogactwa, nie z powodu natury, lecz kultury.

W. G.

OGŁOSZENIA.

EDYKTA W SPRAWIE UZNANIA ZA ZMARŁEGO.

T. 137/22/3. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego i małżeństwa za rozwiązane. — Wojciech Kobza, syn M. cna i Jadwigi, urodzony w roku 1881, w Radziszowcach powiat Żywiec, rolnik tamże, biorąc udział w wojnie światowej jako żołnierz 45. p. austr. piech. zginął w styczniu 1915. r. i odtąd o jego życiu żadnej wiadomości. Gdy zatem można przyjąć, że zajął warunkiem domniemania śmierci z usuwą z 31. marca 1918. r. Nr. 118 Dz. u. p. i z § 112. k. c., zarządza się na wniosek Anny Kobzowej postępowanie celem uznania wyżej wymienionego za zmarłego, a małżeństwa między nim a wniośkodawczyńią 16. lutego 1908. r. zawartego za rozwiazanie. Ogląza się przeto wezwanie, aby o zaginionym udzielono wiadomości Sądowi lub Drowi Józefowi Kubczkowi, adwokatowi w Wadowicach, którego ustanawia się kuratorem zaginionego i obrońcą wezwanego małżeńskiego go. Wojciecha Kobzę wzywa się, aby stawił się przed podpisaniem Sądem lub w inny sposób dał znać o sobie. Po sześciu miesiącach od dnia ogłoszenia tego zarządzenia w „Gazecie lwowskiej” ponowny wniosek wyda ostateczne orzeczenie. Sąd okręgowy, Oddział IV. Wadowice, dnia 8. kwietnia 1922. 5321

T. IV 15/22/3. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Antoni Szczepaniak, syn niesłuchany Marji, urodzony 1887 r. w Kaniowie powiat Białystok, w Małopolsce, tamże zamieszkały, biorąc udział jako żołnierz 89. p. austr. piech. w wojnie światowej dostał się do niewoli rosyjskiej, w której w marcu 1917. r. miał umrzeć w szpitalu w Kostonie, gubern. węgierskiej i odtąd o jego życiu nie ma żadnej wiadomości. Gdy zatem można przyjąć, że zaistniała warunkiem domniemania śmierci z ustawy z 31. marca 1918. r. Nr. 128. Dz. u. p. zarządza się na wniosek Marji Szczepaniakowej postępowanie, celem uznania wyżej wymienionego za zmarłego. Ogląza się przeto wezwanie, aby o zaginionym udzielono Sądowi wiadomości. Antoniego Szczepaniaka wzywa się, aby przed podpisaniem Sądem stawił się lub w inny sposób dał znać o sobie. Po sześciu miesiącach od dnia ogłoszenia tego zarządzenia w „Gazecie lwowskiej” Sąd na ponowny wniosek wyda ostateczne orzeczenie. Sąd okręgowy, Oddział IV. Wadowice, dnia 8. kwietnia 1922. 5326

T. 129/22/4. Edykt. Jan Zastawny, syn Semena i Katarzyny urodzonej Szyfer, rolnik, gr.-kat., stanu wolnego, urodzony dnia 18. stycznia 1883. roku, zamieszkały w Ładańcach, służył w ostatniej wojnie austro-rosyjskiej jako woźnica w trenie rosyjskim i wedle zeznań świadka Mateusza Zadorożnego zmarł w 1917. r. w lecie z dala od rodziny w szpitalu na Wołyniu i od tego czasu nie ma o nim żadnej wiadomości. Na wniosek rodzeństwa Apolonji Zastawny i Marji Arkatyn, wdraża się postępowanie, celem uznania go za zmarłego wzywając każdego, kto by miał o nim wiadomość, a także jego samego, aby dał znać o tem Sądowi do jednego roku od daty ogłoszenia edyktu w „Gazecie lwowskiej” t. j. do 16. lipca 1923.

W tym dniu Sąd sprawę rozstrzygnie ostatecznie na wniosek ponowny.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Brzeżany, dnia 4. lipca 1922. 7966
T. 53/21/3. Edykt. Jędrzej Romuła, syn Franciszka i Anny, ożwi. rz.-kat., wolnego stanu, urodzony 28. stycznia 1887. r., zmił szkwały w Dobrowodach z żoną z rodzinnej wsi w czasie odwrotu Moskali w r. 1915. i od tego czasu nie ma o nim żadnej wiadomości. Na wniosek A. toniego Futawki i syna Feliksa, wdraża się postępowanie, celem uznania go za zmarłego wzywając każdego, kto by miał o nim wiadomość, aby dał znać o tem Sądowi do 1 roku od daty ogłoszenia edyktu t. j. do 30. kwietnia 1923. r. Po tym dniu Sąd rozstrzygnie sprawę na wniosek ponowny.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Brzeżany, dnia 5. kwietnia 1922. 7962
T. 131/22/3. Edykt. Jan Hawyszko, syn Józef i Marjanny, urodzony 10. stycznia 1887. r. w Spasie, czym.-kat., woźny pocztowy, ożwi. z Marją Mikłowicz, w Stryju ostatnio zamieszkały, miał zaginać podczas wojny światowej wstąpiwszy z jej wybuchem w roku 1914. w szeregi armji austriackiej. Na postępowanie wdraża się postępowanie, celem uznania go za zmarłego i celem rozwiązania małżeństwa, wzywając każdego, kto by miał o nim wiadomość, a także jego samego, o ile by był, aby dał znać o tem Sądowi lub obrońcy wezwanemu adw. D. owi Horasymowi w Stryju do jednego roku od dnia ogłoszenia tego edyktu w „Gazecie lwowskiej”. Sąd tutajjszy na ponowny wniosek wyda ostateczne orzeczenie.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Stryj, dnia 17. czerwca 1922. 8031
T. 105/21/6. Edykt. Piotr Turków, syn Andrzeja Marji, urodzony w Hurniem 18. czerwca 1889. r. gr.-kat., rolnik, wolny, w Hurniem ostatnio zamieszkały, zaginął jako żołnierz austr. 33. p. obr. kraj. podczas wojny światowej zabity rękoma na froncie austro-rosyjskim w Karpatach na wiosnę 1915. r. Na prośbę Józefa Antoniego Dębickiego w Hurniem wdraża się postępowanie, celem uznania go za zmarłego wzywając każdego, kto by miał o nim wiadomość a także jego samego o ile by był, aby dał znać o tem Sądowi do sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia tego edyktu w „Gazecie lwowskiej”. Sąd tutajjszy na ponowny wniosek wyda ostateczne orzeczenie. Sąd okręgowy, Oddział IV. Stryj, dnia 6. lipca 1922. 8030

T. IV. 99/22/3. Jakób Waląg z Lużny, syn Piotra i Anny, urodzony 31. maja 1872. r. wyjechał jako żołnierz na wojnę 2. sierpnia 1914. roku i zaginął w trakcie wioskim od maja 1917. r. Od tego czasu brak o nim wiadomości. Wdrażając postępowanie celem uznania Jakóba Waląga za zmarłego i małżeństwa jego z Ludwiką z Marynowskich za rozwiązane, wdraża się wezwanie, ażeby wiadomono Sąd lub kuratora i obrońcę wezwanego p. adw. Dra Gabryszewskiego w Jasle o zaginionym do 6 miesięcy, poczem Sąd rozstrzygnie o wniosku. Sąd okręgowy, Oddział IV. Jasto, dnia 14. sierpnia 1922. 8038

T. 150/22 8. Iwan Waclawski, syn Teodora i Eudochji, urodzony dnia 19. grudnia 1881. r., zamieszkały w Odrzechowej, w czasie wybuchu wojny światowej powołany ogólną mobilizacją w pierwszych dniach sierpnia 1914. r. odszedł do czynnej służby wojskowej którą pełnił przy 18. p. p. obr. kraj. na froncie wschodnim. Ostatnie zawiadomienie nadesłał kariką polowa-

z dnia 1. października 1914. r., która zwiadała, że jako tanny pozostaje w szpitalu w Prachucie i od tego czasu ślad o nim zaginął. Sąd okręgowy w Sanoku wzywa każdego, kto by o życiu Iwana Waclawskiego miał jakąkolwiek wiadomość, aby dał o tem znać Sądowi lub kuratorowi nieobecnego adwokatowi Drowi Sączce, w przeciągu sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia tego wezwania. Jeżeli w tym czasie Sąd otrzymałby wiadomości o życiu jego, uznaje go za ponowny wniosek Jewki Waclawskiej za zmarłego a jego małżeństwo z nią zawarte za rozwiązane. Kuratorem nieobecnego i obrońcą wezwanego małżeńskiego mianuje się p. adw. Dra Sączkę w Sanoku.

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Sanok dnia 23. czerwca 1922. 8055
T. VI. 137/22/3. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Józef Koziół, syn Jana i Zofji, rolnik z Czerńhowa powiat Kraków, urodzony tamże 1875. r., przydzielony 1914. r. do 16. pułku obr. kraj. według zeznań Franciszka Grzybka miał umrzeć 1916. r. w niewoli rosyjskiej. Od tego czasu nie ma o nim wiadomości. Gdy zatem można przyjąć, że zaistniał warunek ustawowego domniemania śmierci w myśl § 1. ust. z 31. marca 1918. r. Nr. 128. Dz. u. p. zarządza się na wniosek Anny Koziółowej postępowanie, celem uznania wyżej wymienionego za zmarłego, a zarazem ogłaza się wezwanie, ażeby udzielono wiadomości o zaginionym Sądowi. Józefowi Koziółowi wzywa się, aby stawił się przed podpisaniem Sądem lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1. marca 1923. r. Sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego. Sąd okręgowy cywilny, Oddział VI. Kraków, dnia 3. lipca 1922. 7985

T. V. 140/20/10. Michał Onuszczyk, urodzony 1864. r. w Sieniewie powiat Przeworsk, syn Michała i Katarzyny, pracował w r. 1912. jako robotnik w dworze Prebendorf w Saksonji, w jesieni 1912. r. zachorował i oddany był do szpitala w Mächtenburg i tamże w g. dniu 1912. r. zmarł. Gdy wobec powyższego postępowanie, że Michał Onuszczyk poniósł śmierć, przeto na prośbę Anny Sosnowskiej wdraża się postępowanie, celem udowodnienia zasługi śmierci zaginionego. Wydaje się przeto ogólne wezwanie, aby wiadomono Sąd i b. kuratora Dra Krzysciaaka aż do dnia 10. listopada 1922. r. o zaginionym. Po upływie powyższego czasokresu, po przeprowadzeniu i po podjęciu dowodów będzie rozstrzygnięte o dowodzie zasługi śmierci. Sąd okręgowy, Oddział V. Rzeszów, dnia 17. lipca 1922. 8000

T. V. 287/21 5. Józef Krawiec urodzony 1879. r. w Woli raniżowskiej, syn Kazimierza i Agnieszki, pobrany do austr. węg. wojska 1902. r. odbył służbę prezencyjną przez 8 tygodni przy 40 pułku w Rzeszowie, powołany ogólną mobilizacją dnia 1. sierpnia 1914. r. przydzielony do austr. 17 pułku obrony krajowej brał udział w wojnie na froncie rosyjskim, w roku 1918 Józef Krawiec wraz z pułkiem przeniesiony został na front albański, tu po trzech dniach cały pierwszy batalion powyższego pułku, a w nim Józef Krawiec został zabrany do niewoli francuskiej pod koniec roku 1918. wiacając z niewoli francuskiej przyjechał do Serajewa, poczem ślad za nim zaginął. Gdy zatem przyjąć należy, że zachodzi ustawowe domniemanie z § 1. ust. z 31. marca 1918. r. L. 128. Dzpp. wdraża się na prośbę Zofji Krawcowej postępowanie, celem uznania za zmarłego zaginionego, a jego małżeństwa za rozwiązane. Wydaje się ogólne wezwanie, ażeby udzielono Sądowi lub adw. Peszkowskiemu w

Rzeszowie, którego ustanawia się obrońcą zawiadomienia o powyższym wymienionym. Antoniego Flaka wzywa się, aby przed niżej wymienionym Sądem stawiał się lub w inny sposób uwiadomił o swym życiu. Sąd tutejszy na ponowną prośbę po dniu 31 stycznia 1923 r. rozstrzygnie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręgowy, Oddział V. Rzeszów, dnia 2 lipca 1922. 7998

T. V. 159/22/3 Antoni Flak urodzony 1888 r. w Ubieszynie powiat Przeworski, syn Marcina i Marjanny powołany ogólną mobilizacją do służby wojskowej, przydzielony do 90 pułku piechoty brał udział w wojnie jako plutonowy 90 pp. na froncie serbskim z początkiem listopada 1914 r. i tamże był ciężko ranny poczem ślad z nim zaginął. Gdy zatem przyjął nabliżyć, że zachodzi ustawowe domniemanie z § 1 ust. 1 31 marca 1918 Nr. 128 Dzup. wdraża się na prośbę Marjanny Flakowej postępowanie celem uznania za zmarłego zaginionego a jego małżeństwa za rozwiązane. Wydaje się ogólne wezwanie, aby udzielono sądowi lub adwokatowi dr. Czarnkowi w Rzeszowie którego ustanawia się obrońcą związku małżeńskiego zawiadomości o powyższym wymienionym. Antoniego Flaka wzywa się, aby przed niżej wymienionym sądem stawiał się lub w inny sposób uwiadomił o swym życiu. Sąd tutejszy na ponowną prośbę po dniu 31 stycznia 1923 rozstrzygnie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręgowy Oddział V. Rzeszów, dnia 4 lipca 1922. 7999

T. VI. 175/22 1. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Antoni Włodek syn Jana i Heleny, rolnik z Cichawy powiat Bochnia, urodzony tamże 1887 przydzielony 1914 do 30 pułku piechoty nie daje znaku życia. Gdy zatem można przyjąć, że zaistniała w skutki ustawowego domniemanie śmierci w myśl § 1 ust. z 31 marca 1918 Nr. 128 Dzup. zarządza się na wniosek Heleny Włodek postępowanie celem uznania za zmarłego a zarazem ogłasza się wezwanie, ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi. Antoniego Włodka wzywa się, aby stawiał się przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1 marca 1923 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręgowy, Oddział VI. Kraków, dnia 1 czerwca 1922. 7981

T. VI 138/22/3. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego Teofil Mirotę syn Andrzeja i Reginy, rolnik z Liszek powiat Kraków, urodzony tamże 1885 przydzielony 1914 do 16 pułku obrony krajowej wykazany w ewidencji tego pułku jako zaginiony z października 1914 nie daje znaku życia. Gdy zatem można przyjąć, że zaistniała w skutki ustawowego domniemanie śmierci w myśl § 1 ust. z 31 marca 1918 Nr. 128 Dzup. zarządza się na wniosek Bronisława Mirotę postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego oraz celem uznania małżeństwa z nią zawartego za rozwiązane a zarazem ogłasza się wezwanie ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi albo p. dr. Juliuszowi Kuryłowiczowi adwokatowi w Krakowie, którego ustanawia się obrońcą związku małżeńskiego. Teofila Mirotę wzywa się, aby stawiał się przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1 marca 1923 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręgowy, Oddział VI. Kraków, dnia 12 czerwca 1922. 7977

T. V. 46/22/6. Jędrzej Maciej urodzony 1889 r. w Charzewicach powiat Tarnobrzeg, syn Józefa i Katarzyny, powołany ogólną mobilizacją do służby wojskowej, przydzielony do austr. 30 pułku piechoty brał udział w wojnie na froncie rosyjskim, w lipcu 1916 r. dostał się do niewoli rosyjskiej i w lipcu 1917 r. uciekł się w rezerwy Horyń między Ostrogiem a Krzywoniem. Gdy wobec powyższego jest prawdopodobnym, że Jędrzej Maciej poniósł śmierć, przeto na prośbę Karoliny Traczowej wdraża się postępowanie celem udowodnienia zaszłej śmierci zaginionego. Wydaje się ogólne wezwanie, aby uwiadomiono sąd albo kuratora adw. Dr. Krzyżciaka w Rzeszowie aż do dnia 10 listopada 1922 r. o zaginionym. Po upływie powyższego czasu o krzesu i po przeprowadzeniu i po podjęciu dowodów będzie rozstrzygnięte o dowodzie zaszłej śmierci.

Sąd okręgowy Oddział V. Rzeszów, dnia 29 czerwca 1922. 8002

T. V. 171 22/3. Ignacy Biel, urodzony 1888 r. w Łutczy, powiat Strzyżów, syn Józefa i Reginy, powołany ogólną mobilizacją do służby wojskowej przydzielony w sierpniu 1914 r. do austr. 40 pułku piechoty brał udział w wojnie na froncie rosyjskim, pod L. bliem w jesieni 1914 r. dostał się do niewoli rosyjskiej, w roku 1918 przebywał w obozie jeńców w Tomsku, umarł w powiecie lipca 1919 r. na tyfus w szpitalu wojskowym w Tomsku i tamże został pogrzebany. Gdy wobec powyższego jest prawdopodobnym, że Ignacy Biel poniósł śmierć, przeto na prośbę Anieli Bielowej wdraża się postępowanie celem udowodnienia zaszłej śmierci zaginionego. Wydaje się ogólne wezwanie, aby uwiadomiono Sąd albo kuratora adw. Dr. Fajerstajna w Rzeszowie aż do dnia 10 listopada 1922 r. o zaginionym. Po upływie powyższego czasu o krzesu i po przeprowadzeniu i po podjęciu dowodów będzie rozstrzygnięte o dowodzie zaszłej śmierci.

Sąd okręgowy Oddział V. Rzeszów, dnia 10 lipca 1922. 8001

T. VI. 173/22/2. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Jan Antoni Rejduch syn Józefa i Reginy, wyrobnik z Klajna powiat Bochnia urodzony tamże 1891, przydzielony 1914 do 16 pułku obrony krajowej, nie daje znaku życia. Gdy zatem

można przyjąć, że zaistniała w skutki ustawowego domniemanie śmierci w myśl § 1 ust. z 31 marca 1918 Nr. 128 Dzup. zarządza się na wniosek Karola Rejducha postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego, a zarazem ogłasza się wezwanie, ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi. Jana Antoniego Rejducha wzywa się, aby stawiał się przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1 marca 1923 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręgowy, Oddział VI. Kraków, dnia 5 lipca 1922. 7980

KONKURSY.

Prez. 28263. 26/K./S./22. Konkurs. W Sądzie Okręgowym we Lwowie opróżniła się posada zarządcy Domu więziennego z uposażeniem IX. stopnia służbowego, składającą się z płacy zasadniczej 1050 Mkp miesięcznie dodatku za wysługę lat i odpowiadającym stosunkowo dodatkowi drożdżianym. Ubiegający się o te, lub takie same posady, które opróżniły się mogą przy innych sądach okręgowych - winni wnieść należycie udokumentowane podanie, w przepisanym drodze służbowej do Prezesa Sadu Apelacyjnego we Lwowie najdalej do 20. września 1922 r. Prezes Sadu Apelacyjnego. Lwów., dnia 19. sierpnia 1922 r. 8027 1-3

KOMUNIKATY I OBWIESZCZENIA.

Cg. IX./366/22/3. Edykt. Przeciw Stefanowi Parfeniukowi, którego miejsce pobytu jest nieznane wniesionym został do Sadu okr. cywil. we Lwowie przez Maryny Miśliwczuk. Pozew o zwrot dolarów. Na podstawie pozwu wyznaczono audiencję na dzień 30. sierpnia 1922, godz. 9 rano, sala Nr. 29. - Celem strzeżenia praw pozwanego ustanawia się Pana Dr. Wołoszyna we Lwowie kuratorem. Tenże kurator zastępywać będzie pozwanego w rzeczonyj sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on się nie zgłosi w Sądzie, lub pełnomocnika zamianuje.

Sąd okr. cywil. we Lwowie, Oddział IX. Lwów, dnia 17. lipca 1922. 8041

Cg. IX./365/22/3. Edykt. Przeciw Stefanowi Parfeniukowi, którego miejsce pobytu jest nieznane, wniesionym został do Sadu okr. we Lwowie przez Oleny Sobczuk. Pozew o zwrot dolarów. Na podstawie pozwu wyznaczono audiencję na dzień 30. sierpnia 1922, godz. 9 rano, sala Nr. 29. Celem strzeżenia praw pozwanego ustanawia się Pana dr. M. Wołoszyna we Lwowie kuratorem. Tenże kurator zastępywać będzie pozwanego w rzeczonyj sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on się nie zgłosi w Sądzie lub pełnomocnika nie zamianuje.

Sąd okr. cywil. we Lwowie, Oddział IX. Lwów, dnia 17. lipca 1922. 8040

Cg. IX./364/22/3. Edykt. Przeciw Stefanowi Parfeniukowi, którego miejsce pobytu jest nieznane wniesionym został do Sadu okr. cywil. we Lwowie przez Fedka Drzugaływna syna Konrada pozew o 60 (sześćdziesiąt) dolarów kanadyjskich. Na podstawie pozwu wyznaczono audiencję na dzień 30. sierpnia 1922, godz. 9 rano, sala 29. Celem strzeżenia praw pozwanego ustanawia się pana Dr. M. Wołoszyna adwokata we Lwowie kuratorem. Tenże kurator zastępywać będzie pozwanego w rzeczonyj sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo dopóki on się nie zgłosi w Sądzie lub nie zamianuje pełnomocnika.

Sąd okr. cywil. we Lwowie, Oddział IX. Lwów, dnia 17. lipca 1922. 8039

C./XI./29/22/2. Edykt. Przeciw Chaimowi Weinbergerowi przedtem w Tarnopolu, którego miejsce pobytu jest nieznane, wniesionym został do Sadu powiatowego w Tarnopolu przez nieletnią Annę Czubałą przez oier Jana Czubałego syna Piotra w Tarnopolu pozew o wyłączenie nieruchomości z podległości zpn. Na podstawie pozwu wyznaczona została audiencja do ustnej rozprawy na dzień 13. października 1922, godzinie 9 przed południem biuro Nr. 25. Celem strzeżenia praw Chaima Weinbergera ustanawia się Pana Dr. Natana Nussbauma adw. w Tarnopolu kuratorem. Tenże kurator zastępywać będzie pozwanego w rzeczonyj sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w Sądzie się nie zgłosi lub pełnomocnika nie zamianuje.

Sąd powiatowy Oddział XI. Tarnopol, dnia 3. sierpnia 1922. 8035

C./III./633/22. Edykt. Przeciw niewiadomemu z miejsca pobytu Józefie z Witkowiczów Galszkiej wniósł do tutejszego Sadu Franciszek Galszka z Ustrobniej skargę o uznanie nieważności kontraktu kupna sprzedaży. Ustna rozprawa wyznaczona została na 13. października 1922 godzina 9 rano, biuro Nr. 11. Dla strzeżenia praw pozwaney ustanowiono kuratorem adwokata Dr. Szymona Woźniaka z Krosna na czas jej nieobecności.

Sąd powiatowy, Oddział II. Krosno, dnia 29. lipca 1922. 8049

C. II./170/22/2. Edykt. Przeciw Antoniemu Górcę, którego miejsce pobytu jest nieznane, wniesionym został do Sadu powiatowego w Oświęcimiu przez Helenę Gliżyczką pozew o zeznanie kontraktu kupna sprzedaży. Na podstawie pozwu wyznaczono ustną rozprawę na dzień: 26. sierpnia 1922 o godz. 9 przed południem w tutejszym Sądzie, sala rozpraw Nr. 7. Celem strze-

żenia praw Antoniego Górcę ustanawia się Pana adwokata Dra Goldberga w Oświęcimiu kuratorem. Tenże kurator zastępywać będzie kuranda w rzeczonyj sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w Sądzie się nie zgłosi lub pełnomocnika nie zamianuje.

Sąd powiatowy, Oddział II. Oświęcim, dnia 1. sierpnia 1922. 8051

WYROKI PRASOWE.

Pr. III/53/22/22. Sąd okręgowy karny jako prasowy orzekł na wniosek Prokuratury po myśli § 493 pk., że zamieszczone w czasopiśmie „Głos Niezależnych Socjalistów” z daty Kraków, dnia 27. sierpnia 1922 Nr. 11 artykuły napisem: „Bałagan prokuratorski” zawierające przedmiotową istotę występkę z §§: 300 uk. art. V. ustawy z 17. grudnia 1862 N. 8/63 i §§: 491 i 492 uk. zaś objętego piśmie „Proces tow. Jaskiewiczza i tow.” występkę z art. V. ust. z 17. grudnia 1862 Nr. 8/63 i §§: 487. 491 uk. w końcu objętego piśmie: „Proces postaw. Dabala” występkę § 300 uk. i art. V. ustawy z 17. grudnia 1862 N. 8/63 i §§: 491 i 492 uk., że zarządzona komiskata powyższego czasopisma zostaje zatwierdzona i zakazuje się dalszego rozszerzenia inkryminowanych artykułów i zakaz ten ma być w formie przepisanej w najbliższym numerze inkryminowanego czasopisma ogłoszony.

Sąd okręgowy karny S. III. Kraków, dnia 22. sierpnia 1922. 8046

KURATELE.

P. 69/22/5. Edykt. Za marnotrawnego uznano Augustyna Bachorczyka ze Spytkowic kuratorem jego ustanowiono Wojciecha Kowalczyka ze Spytkowic. Sąd powiatowy, Oddział I. Jordanów, dnia 15. maja 1922. 8035

PUTRA używane i... Nekiama, dzwignia handlu

OGŁÓWKI DO SEKCJI Stanisław ABL Lwów, Legionów 11. Filja, Svkstuska 3

OBWIESZCZENIE Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków „UNII KREDYTOWEJ” we Lwowie stow. zarej. z ogr. po. odbędzie się dnia 3 września 1922 o godz. 4 rano w biurze Towarzystwa we Lwowie przy ul. Kazimierzowskiej l. 17 I. piętro z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za lata 1914-1921. 2) Sprawozdanie komisji rewizyjnej i wniosek tejże na udzielenie Dyrekcji i Radzie nadzorczej absolutorjum z czynności i rachunków za lata 1914-1921. 3) Wniosek Dyrekcji na rozwiązanie i likwidację Towarzystwa. 4) Wybór likwidatorów. 5) Uchwała co do wysokości odprawy dla urzędników Towarzystwa.

Ogłoszenie NADZWYCAJNE WALNE ZGROMADZENIE SAMOPOMOCY KREDYTOWEJ I GOSPODARCZEJ W TARNOPOLU odbędzie się w sobotę, dnia 12. września b. r. o godz. 7 wiecz. w lokalu Samopomocy. PORZĄDEK DZIENNY: 1) Fuzja Samopomocy ze Związkiem Kredytowym w Tarnopolu. 2) Wnioski i interpelacje. Rada Nadzorcza i Zarząd.